

30714

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 6-వ తేది గురువారము } No. 138
నంపుటము ౧౦ } ఈ పత్రిక ద్వారా నా మనం వత్సరము, శ్రావణమాస బహుళ ఏకాదశి ౧౧. } సంచిక ౧౩౩

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు పునమయిన మందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిజదసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశీతలహృదయముగాదు. మామందుగాదు. నకలుమందులవలన మోసముగలుగను. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

సిద్ధి వినాయక విగ్రహము.

నొక్కపు వెండితో పూజార్చనగా రియారు చేయబడినట్టి విగ్రహములు:—

- (1) వెల 1-కి 2-4-0, 2-12-0, 4-0-0, 6-0-0, 8-0-0
- (2) ప్రభాకరితో కూడినది ,, 4-0-0, 6-0-0, 8-0-0, 12-0-0.
- (3) గౌరీ విగ్రహములు ,, 2-12-0
- (4) ,, ప్రభాకరితో ,, 4-8-0, 6-0-0.
- (4) ,, శక్తిమూర్తివాడములు 4-8-0, 7-0-0, 9-0-0, 12-0-0.

పోస్టుచార్జ్ ప్రత్యేకము.

యిండియన్ జ్యూవెల్రీ మార్బు

నగర్ పేట, బెంగళూరు శిటి.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

1-9-23 కినిమా మొదలకొని 7-9-23 వరకు ప్రదర్శితము 8 ప్రదర్శనములు.

8-30 వర్ధాన్నాథా, 6-15 సాయంకము. 9-30 రాత్రి కోసినూరియొక్క అద్భుతమైన ఘనమైన కథలతో మాజాక్యమునంటిది.

శ్రీ బాలకృష్ణ

కోసినూరు ఫిల్మ్ కంపెనీవారు శ్రీకృష్ణభగవానుని అద్భుతశీలను మారనవిషయములను చేర్చి మరల రియారుచేసిరి.

మహమ్మదీయ ఉపాధ్యాయుడు కావలెను

మనిసిపల్ హైస్కూలుకు ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. శ్రీ టి. సిద్ధి, (తెయింజై న, మహమ్మదీయ ఉపాధ్యాయుడు కావలెను. యోగ్యత, శ్రీభావనీవీధి, మొదలగునవి తెలుపుచు తుదిగున చేరాలి. చేసినవారికి 15-9-23 తేదీలోగా చేరులు దరఖాస్తును పంపుకోవలెను.

(సం). డి. ఎస్. రామచంద్రారావు,

చేర్లూర్ ఎమ్. సి. తెజనాథ.

మనిసిపల్ ఆఫీసు తెజనాథ 30-8-23.

సంహార భారతము 1-4-0

మహాభారతకథ యంతయు నొక్క రాత్రి ప్రదర్శనమునకు వీలుగ వ్రాసినవారుకము. భీష్ముని స్వార్థత్వాగము, కర్ణజననము, ద్రాపది స్వయం వరము, ద్రాపదీనస్తానహారణము, వైంధవ వరాధనము, ఉత్తర గోగ్రహణము, శ్రీకృష్ణ రాయ భారము, అభిమన్యు వరాక్రమము, భీష్మద్రోణ కర్ణులయుద్ధము, దుర్యోధనునిపరిణామము చక్కగా పర్ణింపబడినవి. వేయేల చదివించూడును.

దస్తావేజుల మతలబి 1-0-0

సివిల్ రివిన్యూ, క్రిమినలు, రిజిస్ట్రేషన్ వగైరా స్టాంపులు అర్జీలు వ్రాయుమార్గము తెలుపుచు, శ్రీ వెంకటేశ్వర కంపెనీ, గుంటూరు

ల ర యులుం కస్తూరమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వాంఛలున్నిటికిని వాడతగినది.

250-3000 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూ 1-4 0 (505) మీ కస్తూరమాత్రలను మలబద్ధము, జ్వరము, బలము మొదలగు వ్యాధులకు వాడితిరి ఆమెకుమేర చిలుము కలిగినది. ఈ వ్యాధులకు కస్తూర మాత్రలకంటె మించినదేదీయు లేదు. ఎమ్. సి. అప్పారావు, అసిస్టెంట్ సూపరిన్ టెండ్ డెంటు వాయల్ పాను, చిత్తూరుజిల్లా.

(506) నేను మీ కద్దనుండి తెప్పించిన కస్తూరమాత్రలు మిక్కిలి కృత్రిమముగా కనిచేసిరి. జ్వరము, జగ్గు పడి నెము వీటిని రిప్లక జరుగ్వును. దయచేసి మరల 12 బుడ్లను పంపికోరెదము. ఎమ్. రామరావు వాయల్ హెడ్వార్డు నకి ఎలిమెంటరీస్కూలు, కారికాల్.

వ్యవస్థాపకసాయనము:—అన్ని విధవ్యాధులచే కలిగినబలహీనముర క్షీణత, అరుచి, కడుపులోపంట, మూత్రసాళము లందు మంట, మూత్రము మరిగా పోయిండుట, అత్యుష్ణము మొదలగు వాటిని రిప్లక జరుగ్వి, నుంచుకొనును, శాంతి, బలము నిచ్చును. రు. 2 లు బొంబదుములు కొనువారికి మా శ్రీ రాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలండరు ఇనాం

బ్రాంచి, నెం 331, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు. 594

(3) పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ కీతారాధువైద్యశాల, మైసూరు.

మ.మ.రా.జ.శ్రీ

విజ్ఞాపన

అయ్యో,

1. నవంబరు నెల 2 వ తేదీన జరుగబడు మద్రాసు శాసనసభ యెన్నికలలో కృష్ణానుండలమలకరపుర శాసనసభ్యత్వమున కభ్యర్థిగ నిలుచుచున్నాడను. నన్ను ఎన్నుకొను నెడల ప్రజాపితాకార్యము లన్నిటియందును శ్రద్ధవహించుటయేగాక యీక్రింది విషయములనుగూర్చి శాయావచ్చుకీని వినియోగింతును.

2. ప్రజలయొక్క విద్యాభివృద్ధి, ఆరోగ్యాభివృద్ధి, ఆర్థికాభివృద్ధి, పరిశ్రమల అభివృద్ధి, మెదఱువాటిని గూర్చి పాటుపడుటయేగాక ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రము, ప్రత్యేకాంధ్ర కేశ్వరి ద్వారము మొదలగు ఆంధ్రస్వక్రిత్యములకు అత్యంతావశ్యము లగువాటి స్థాపనవిషయముల గూడ విశేషకృషి చేయుచును.

3. కృష్ణసామ్రాజ్యాల పునోద్భవ కార్యక్రమములకు నీటి పారుదలకు యెక్కుడు సౌకర్యమును కల్పించుట క్రాత్రగా నిర్మింపబడబోవు నీటిపారుదల అభివృద్ధిపనుల శ్రమనిర్వాహమునకు తోడ్పడుట, పన్నులభార మధిమ గాకుండ జూచుట ప్రయత్నములను చేసేటతాతకార్యములకు మోపు వినియోగపడుటకు నిర్ణయించుట మొదలగు కార్యములలో ఎక్కువ పట్టుదలతో పనిచేయుటచింది.

4. నిమ్మకాయల సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, స్వార్థం త్యాగిభవ్యత్వమును సమాన పౌరసత్వమును కలిగియుండుటకును నిరంతరవిశ్రిత యత్నింతును.

5. ప్రజాసామాన్య జన్మస్వార్థక్రమములకు భిన్నముల కలిగి అన్ని తీర్మానములను ప్రతిఘటించి : కోధించెదను.

6. శాసనసభలో ప్రవేశించగలిగిన తీరునుండి నా నైవాగ్రహములను వెల్లడి నిరంతరము ప్రజాసేవ చేసెదను. కృష్ణా జిల్లాలోనున్న అన్ని తాలూకాలయొక్క పోటర్లను తామందరును సేవ స్వయముగా గ్రామ గ్రామము తిరిగి సందర్శించి కోరికలన్నాను గనుక తమయొక్క వాగ్దానములను మరచివేసి పోలింగు ప్రేమనుట దయచేసి స్వయముగాను బంధుమిత్రుల మూలమునను నాకువోటు చేజిక్కినవిని కోరుచున్నాను.

నూరేపేను } ఇట్లు విధేయుడు,
20-8-23 } యినుగంటి వెంకటరాజగోపాలరావు.

కొవ్వూరు డి. ము. కోర్టులో అసలు నెం. 780/18

వాద:— పురస్థుల నరసింహం
ప్రతివాదులు:— అప్పటి విశ్వనాథం, యీ పల్లవపు, యీ పురుషోత్తం, యీ కామేశ్వరరావు మొదలు గార్డియను విశ్వనాథము (సీని తా) జప్తుకాబడిన వెంటపాడు గ్రామం లోని వెంకటయిల్లు స్థలం యీ కోర్టుయెదుట 12-11-23 ని వేలం వెయ్యబడుననిన్ని సదరు వేలం యిప్పియరు వరకును నిద్రవయంకు 21-9-23 తేదీకి వాయిదా అనిన్ని తెలియ పర్చడమయినది

రాంపల్లి. వెంకయ్య.

నోటీసు బందరు నబుకోర్టులో

స్కాల్ కాజు I. A. 318/22 163/23
వాది:— పొట్టూరి మూర్యవారాయణ.
ప్రతివాదులు:— 1 నూరిశెట్టి భూపయ్య 2 కేమం నాకా యోగయ్య.
యీ నంబరు దావా రెస్ట్రాను నిమిత్తం వాది దాఖలు చేసిన పిటిషన్ మీద ఆక్షేపణలు చెప్పబడు 2 వ ప్రతివాదికి యెన్ని సమయము చేయించినప్పటికి వాడరు అయివుండలేదు. ఇదరు ప్రతివాది సరును యింటిగోడకు అంటించుట మూలముగా నును సురవుచేస్తూ ఆక్షేపణలు చెప్పబడు ది 15-9-23 తేదీకి వాయిదా వేసివున్నాడు. ఇదరు 2 వ ప్రతివాదికి ఆక్షేపణలు పున్నయెడల ఆకోజున కోర్టుకు వాడరయి ఆక్షేపణలు చెప్పకొనవచ్చును.
బి. నారాయణస్వామినాయుడు,
వాదిరపు కేసు.

అవసర మహాసభ

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నిధులు

ంగి ౯-౨౩ తేదీన డిల్లీలో జరుగబోవు అవసర దేశీయ మహాసభకు జిల్లాలవారీగా ఎన్నుకొనబడిన ఆంధ్ర దేశములోని ప్రతినిధుల పేర్లు:—

గంటా జిల్లా

శ్రీయుతులు: ౧ రామారావు రామకృష్ణారావు గారు ౨ పుట్టా పద్మనాభస్వామియ్యగారు ౩ ఉన్నవ రామలింగం గారు ౪ మల్లాదికృష్ణమూర్తిగారు ౫ వరహగిరి వెంకటగిరిగారు విశాఖపట్నం జిల్లా

శ్రీయుతులు: ౬ వసంత్ రావు బుచ్చి నుండరరావుగారు ౭ తిరిగొప్పల శ్రీనివాసరావుగారు ౮ మల్లావయ్య వెంకటరామమూర్తిగారు ౯ తెలిజేతల వాసుదేవరావుగారు ౧౦ గజపతి రామచంద్రరావుగారు ౧౧ భమిడిపాటి చిన్నయ్య శారాయణశర్మ గారు ౧౨ నూరంకల్లి రెడ్డిగారి విజయరామయ్యగారు.

గోదావరి జిల్లా

శ్రీయుతులు: ౧౩ బ్రహ్మజోష్యుల నుబ్రహ్మణ్యంగారు ౧౪ దత్తూరి నుబ్రహ్మణ్యంగారు ౧౫ గిల్లి వీరు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యస్వామిగారు ౧౬ ఇటికేరాల నుబ్రహ్మణ్యంగారు ౧౭ కేశవరపు కామరాజుగారు ౧౮ ముప్పవ ప్రభలింగంగారు ౧౯ బ్రహ్మజోష్యుల లక్ష్మీనరసయ్యగారు ౨౦ ఉప్రూ అలీషాసాహెబుగారు ౨౧ బులుకు సాంబమూర్తిగారు ౨౨ పాకపూడి సత్యశారాయణగారు ౨౩ కోడేటి రంగారావుగారు.

గోదావరి ఏజన్సీ జిల్లా

శ్రీయుతులు: ౨౪ కల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు ౨౫ తంగిరాల రామసోమయ్యగారు ౨౬ పునులూరి కోదండ రామయ్యగారు.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా

శ్రీయుతులు: ౨౭ అశ్వినీ పోలరాజుగారు ౨౮ వెంకటాచిట్టివంతులుగారు ౨౯ దగ్గిరాల శేషరాజుగారు ౩౦ కొవ్వలి గోపాలరావుగారు ౩౧ ఆకృతూరి గోవిందాచార్యులుగారు ౩౨ ముప్పిలక్ష్మీనారాయణగారు ౩౩ యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు ౩౪ ఆచంట శారాయణరావుగారు ౩౫ దాట్ల నీలగిరి రాజుగారు ౩౬ పోడూరి ప్రేమరాజుగారు ౩౭ మంగిపూడి పురుషోత్తమశర్మగారు ౩౮ భూకళిరాజు రామమూర్తిగారు ౩౯ తింగిరాల రామసోమయ్యగారు ౪౦ శివవారపు నుబ్రహ్మరావు గారు ౪౧ కల్లాప్రగడ నూర్యశారాయణ రావుగారు ౪౨ గుంటూరు కల్యాణరావుగారు ౪౩ గుంటూరు వీరహాసనరాజు

దక్షిణ ఆంధ్రపురం జిల్లా

శ్రీయుతులు: ౪౬ కల్లూరు నుబ్రహ్మణ్యంగారు ౪౭ పంచాంగం వెంకటాచార్యులుగారు ౪౮ మట్టా క. చన్నరావు శ్రేష్ఠిగారు.

ఉత్తర ఆంధ్రపురం జిల్లా

శ్రీయుతులు: ౪౯ చింతకుంట సంకటికొండారెడ్డిగారు ౫౦ కొట్ల శ్రీనివాసాచారిగారు ౫౧ వడ్డెనున్నాటి నాను మంకరావుగారు.

గుంటూరు జిల్లా

శ్రీయుతులు: ౫౨ గార్లపాటి నానుమతరావు గారు ౫౩ తాడేపల్లి నుండరరామయ్యగారు ౫౪ గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు ౫౫ అచ్చె శివయ్యగారు ౫౬ చావలి శాగేశ్వరరావుగారు ౫౭ నల్లగొండ బాకిరామయ్యగారు ౫౮ బెల్లం కొండ రామనారాయణగారు ౫౯ అక్కరాజు రామచంద్రరావుగారు ౬౦ పులి ఆనంకరావుగారు ౬౧ ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణ్యుగారు ౬౨ గార్లపాటి రామయ్యగారు ౬౩ అన్నాప్రగడ కామేశ్వరరావుగారు ౬౪ మాచిరాజు రామమూర్తిగారు ౬౫ సాతూరి వెంకటేశ్వరుగారు ౬౬ పురాణం లక్ష్మీనరసింహంగారు ౬౭ కాట్రపాటి లక్ష్మీనరసింహంగారు ౬౮ దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్యగారు ౬౯ ఆంధ్రరత్న దగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ౭౦ నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారు ౭౧ భాగవతుల నుబ్రహ్మరామయ్యగారు. ౭౨ కన్నగంటి నూర్యశారాయణమూర్తి చౌదరిగారు.

తూర్పు కృష్ణా జిల్లా

శ్రీయుతులు: ౭౩ తల్లూరు దుర్గా ప్రసాదరావుగారు ౭౪ బొబ్బిలె శివశేషయ్యగారు ౭౫ దాక్తరు భోగరాజు బ్రహ్మశ్రీశారాయణ్యగారు ౭౬ వైకంఠ వెంకటసుబ్బారావుగారు ౭౭ మల్లెల రామకృష్ణమూర్తిగారు.

కడప జిల్లా

శ్రీయుతులు: ౭౮ కేతు వెంకట రెడ్డిగారు.

కర్నూలు జిల్లా

శ్రీయుతులు: ౮౦ గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు ౮౧ వెంకటాచల శేషగిరిరావుగారు ౮౨ నూతి వెంకటసుబ్బయ్యగారు ౮౩ నయ్యదు మొహిద్దీన్ ఖదీసాహెబుగారు. వెనీ ప్రతినిధులు నూట పన్నెండు మంది ఎన్నుకొనబడెను.

ఆంధ్రరాష్ట్ర శాంతియోజనం } అ|| కాశేశ్వరరావు,
కార్యస్థానము, బెజవాడ. } కార్యదర్శి.
౨౯-౮-౨౩

రాజప్రతినిధి పర్యటనము - తిరుచినాపల్లి

తిరుచినాపల్లి సెప్టెంబరు 6:— రాజోవు డిక్టేటరుమాసమున రాజప్రతినిధి ఇచ్చుటకు కచ్చి న కృషు శ్రీంగము, తిరుచినాపల్లి కోయిల, సింహ దుర్గములకు జని, ద్వీపము, ఈ కుర్గమునండి పురమునందరికింతురు. వీరు పట్టణమునకొలది గంటలు మూడు ముందురు. పురసింహద్వారమునద్ద ప్రవేశముగ నిర్మింపబడు పందిరియందు పురపాలక సంఘమువారు రాజప్రతినిధికి స్వాగతప్రకటన సన్నితురు.
అహోబిందులో మాధుభాయి మిల్లు ఇంకను పనిపూరంబింపలేదు. ఇంకను మూసియేయున్నది.

సిపాయి, బారెట్టులలో గడియంనున్న మావల్తారువైన
రివాల్వరుడు వ్రేల్చి, వాళ్ళయొక్క చెయింటు జాబ్బి ద్వారా
గుండా ప్రాకారముల వైపు కలకత్తి పోవుచుండెను. మార్గ
షధ్యమున బిస్టియను నాశము ఆరంభింపఁ జేసిరి. గారివాళ్ళు
తో నాశమిది గానుచుండెను. సిపాయి ప్రాకారముల వద్దకు
బని రివాల్వరుతో నాశ్యురార్థంబువచ్చుకొనెను. ఈసిపా
యి యిట్లవల, నెలవు లేకుండా మారు గాలేమను కారణముచే,
లాన్సు వాడుడు పదవినుండి తగ్గింపునకునియూ అప్పటినుండియూ
నాశ దుర్యోధము జేందెననియు చెబుచున్నది. బిస్టియొక్క
అంతఃకృత షభిర్నదించుచున్నది. (అ. వెం.)

శుశీర్షావతూను ఇ. వి. రామస్వామిశాయకయగారు వీర్లు
మూగ కమిగమన నునన్యసిండుచు బలపరచిరి. వి. వి. యస్.
అయ్యయ్య, డాక్టరు కాశ్రి, దండపోడి ప్రిన్సిపాల్లు అనేకసవర
ణలు చెప్పిరి గాని అన్నియు ఓడిపోయిన. అసలు శిర్షానమే
అంగీకరింతుడెను అని అభ్యుతూలు చెప్పినట్లుడు గాంధీమహాత్ము
డవలెను అను ధ్యానములు మిన్నముట్ట నభిళా సంతోషము
కలిగిరిగను.

అధ్యక్షుని ఉపసంహార కోపన్యాసము

అధ్యక్షునకు కందనము లర్పించిన పిదప, అధ్యక్షులగు సోపానము యీ క్రిందిభాగము నుపసంహారకోపన్యాసమును గావించిరి.

రామస్వామి నాయకగారు నన్ను సూర్య వక్షతో బల్లిన ఉదారవచనములకు కృతజ్ఞుడవైయున్నాను. ఆయన పత్రికానికలకు అతని రాజగోపాలాచారి గారికి కత్తిరింపబడునని నాకు కరుణగారికి దెలియదు గాబోయినను, ఇప్పుడు ఆయనను సూర్య అట్లు జెప్పటకు ప్రత్యేక కారణము కలదు. రాజగోపాలాచారిగారిని ప్రజా జీవితములో బొందిన ఉచ్చస్థితియే తరమివేసిరి. కానివశము బోగూడ, నేను ఆనేకవర్షములు ప్రజాజీవితములో పాల్గొన్నను, తిరుమనాబ్దిలో మాన్వోకసారి సభ జరిగిన నాటినుండి యాన, నానూహిత కాన్యాచరణమును మాన్వోలివటులను సంస్కర మేర్పడియును దెలిసికొంటిరి. అప్పుడే హాం దూం రాజాచారమునందు సభ్యుడుగ జీవ్రాల్లనవరకు జడలి కుహంసగ్రామమునకు తుగుటచే లాయదు బాడ్లి ప్రభుత్వమువారు రావలదని ఉత్తరవు జేయుటవలన తిరిగి వచ్చితిని నేను తిరిగివచ్చు సమయమున కంజీవరమునందు మహాసభ జరుగుచుండెను. అందు బెసాంటమ్మగారు 1917 మహావైభవము పిదప ప్రభుమాజమును గాంచెను. ఆసభవలన కొందరు మాత్రము ప్రభుదృష్టి నార్పించి ఘనత కక్కిరి. మరల శ్రోత పరిస్థితులు కన్పెను. అనీ బెసాంటమ్మగారి ఆందోళనలో బలము బలము చేరిన బాటియవాంఛములకు తగిలిన స్పృహకముగ నుండినటుల సంస్కరణ చట్టమునకిక తింపవలయునాన ద్వాదశమసభ్యులవైపు ఈజేకముతోమాటాడు గానికలమునుండియు ఎన్నెన్నియో వాగానముల జేయుటవల్లను, ప్రజలలోనొకతమనకును, భారత మంత్రికిని కుదిరిన ప్రతిపత్తిలను, బెసాంటమ్మగారు, యీ కశి యలను ఇంగ్లాడుకు యధ్యక్షులయమన వృద్ధులవృత్తముగ నహాయము జేయుమని కోరుట భర్మమని తలంచెను. కొంచెము దూరదృష్టిగలవారు బెసాంటమ్మగారు తప్పుబోసిన పోవుముట్టుల గనుగొనిరి. అందులకై వారు అమెతో పోరాడ సమకట్టిరి. వారెట్టిరాజీనీ ఒడంబడలేరి. ఈ పోరాడిన కారితో రాజగోపాలాచారి గారి కరుణ. నేను జీవ్రాల్లన నుండి తిరిగివచ్చినపిదప జేకాభ్యుదయమునకై నూతనవిధానమును తయారు జేయుటలో నందఱో జేరు నద్యుష్టము గలెను నేను బెసాంటమ్మగారి వందమాగులతో నొకరుగ నుంటిని. కాని తిరుచిపావర్తి సభలో రాజగోపాలాచారి ప్రత్యర్థిగ నుండినపుడు గల్గిన అనుభవమువలన పిదప తండు సంవత్సరములను పోరాడి పోరాడి అయినతో సహకారము జేసితిని. 1916 లో బెసాంటమ్మగారిలో మాత్రము ఒంటిరిగి పోరాడితిమి. కాని సంవత్సరాంతమునకు అందరకును సమావేశము కరువు గాంధీమహాత్ముడు సంప్రాప్త మాయెను. మహాత్ముడేమి చేసినదియు లోకమంతకును దెలియదు. రాజగోపాలాచారి గారు విజయముని నడియు, అసజయ ముండినదియో, ఆయన కుట్రజేయుచున్నదియు, చిత్తపుద్దిగల రాజకీయజేత్రక పరిజేయి చున్నదియు, ఆయన స్వరాజ్యోద్ధృతులను సాయము జేయుచున్నదియో, నష్టము జేయుచున్నదియు, నెట్టిసంజేకమును లేదు. గతవత్సరములో ఆయన భారతపరిస్థితుల నిర్మాణమునకో, కలకరమునకో కట్టుబాటుతో మిమ్ముల పరిజేయుచున్నందులకు సంజేకములేదు. అసహాయోద్యమము విజయమందెగా అసజయమందెగా అని నేను విచారించి చిర్యించదలపెట్టలేదు. కాని 1921 లో విజయంబయిననుండి 1922 లో అంత కన్న నెక్కువగ నున్నమాట మాత్రము నిజము. అసహాయోద్యమముయొక్క భవిష్యత్తు యెట్లుండినను, దేశము గాంధీమహాత్మునికటి కొండసరిగినాని నొకని నమ్మియుండుట భర్మమైయున్నది. అట్టి కొండ మీపువను డలరాజగోపాలాచారిగారి

అసహాయోద్యమమునకు మహాత్ముకాళిగారో, డాక్టరు కిలెగాగారో మరెయొక ఉత్తరదేశమునో నాయకుడుగ నుండవలయునని దేశము కోరినమాట నిజమే. ఇతే తమిళనాడు రాజగోపాలాచారిగారి నాయకత్వమున ప్రారంభించిన సంఘం మే లేకుండినయెడల ఈ వైజేష్టిక నాయకులు, నాయకత్వము వహించి పదిపించుటకు నేమియు నుండనదే అని మీరు నాకును గూడ దెలియను. (వినుడు, వినుడు)

ప్రస్తుతపరిస్థితులు

మనవిభుడెదుర్కొనినవిపరీతితులగున్నవిట్టిసంఘోచము గలకన్పరెను. ఇయ్యది 1908లో దేశము నెదుర్కొనినవిపరీతికంటె

అస్పృశ్యతా నివారణ

వల్లిపాడు ఆశ్రమములో ఆదిమాంధ్రులకు

ఉచితముగా విద్య నేర్పుట

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ తరఫున 12మంది హిందూ ఆదిమాంధ్రులకును, ముగ్గురు క్రైస్తవ ఆదిమాంధ్రులకును ఆరునెలలకాలము నెల్లూరుజిల్లా పల్లెపాడులో నన్ను కన్యాగ్రహారములో నేత, కడంగము, క్యరసాయములను నేర్పుటకును నేను హిందీభాషలను నేర్పజేయును, నైతిక శిక్షణ నిచ్చుటకును ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ వారు ఈనెల ౧౪ తేదీన తీర్మానించియున్నాడు ఈవిధ్యాధ్యయ ఆశ్రమమునకు రాను పోను ప్రయాణపు ఖర్చులను నెల ౧౫ రు ౧౦/౦ వా. విద్యార్థివేతనములు నిర్వహించును. ఉచితముగా విద్యగర్హులగును. వీరియనంతవరకు జిల్లావారీగా తీసుకొనబడుదురు. శ్రీ మహాత్మా గాంధీగారి జన్మదినము ౧౪ ఆగష్టున తేదీన విద్యార్థులకు శిక్షణ ప్రారంభించబడును. ౧౫ సంవత్సరములకు మొదటియు కొంతవరకు తెనుగు వ్రాసుట చదువులు నేర్పివేయు వారు వరఖాస్తులు పెట్టుకొనవలెను. ఈ శిక్షణకు ఆనందమైనచో సంవత్సరము పూర్తియగువరకు పాడుగించుటకును అనంతరము కలదని ఆశ్రమాధికారులు చెప్పియున్నారు. జిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీలవారును ఆదిమాంధ్రుల అభివృద్ధికోరకు పనిచేయుచున్న ఇతర సంఘముల వారును తగినవారిని విభారము చేయవలెనని కోరుచున్నాను దలచుటయు ఈ నెల ౨౦ వ తేదీనావున మాకార్యాచయమునకు చేరవలెను.

అమృతేశ్వర కాళేశ్వర రావు.

రాష్ట్రీయ కార్యదర్శి, బెజవాడ 5-9-28.

రంగూను విశ్వవిద్యాలయము

రంగూను సెప్టెం 5:— డాక్టరు యల్ డబ్లిష్టాపు గారు విశ్వవిద్యాలయమున జియాలజీ భూగోళశాస్త్రముల పండితుడుగ నియమింపబడిరి. ఇందో బర్మాపెల్లోలిజము కంపెనీయం దీరడివరకు జియాలజిస్టుగ పనిజేసెను. నూతన విద్యాప్రకాశిక 1924 సం॥ నుండి అక్షయలోనికవచ్చును. జియాలజీలో ఆంగ్లపరీక్షలును ప్రాక్టికలు ప్రయోగములకు ప్రాధాన్య మొసగుదును. ఇండియాలో జియాలజీకల ఇన్స్టిట్యూటునకు బర్మాముం దొకయూనకాఖ నేర్పరచెదరు.

యంకో కరూపమునవచ్చిరి. అప్పుడు శ్రీకమాందోశులకునుకేర్పిరుదులకును సంరంభముగలెను. దేశము సుకమాందోశము గాదని నమ్మిన విధానమునే లాలాబజప తాయయి, తిలకు మహాశయుడును అనుసరించుచుండిరి. ఆప్పుడు సుకమాందోశమే జయమందెను. తర్ఫీలితముగ దేశము 10 సం॥ వైగానగాధములో పడిపోయెను. మిరవాడులు గెల్పుటచేత కాంగ్రెసునైపులకు కెక్కిరింతయాయె బెసాంటమ్మగారు భర్తృత్వ కవించిన 1917 కాంగ్రెసులో అమె యేకాకరణచేతనో మిరవాడ నాయకులుగ కరిగింపబడిన. దేశ మామెను అతివాద సిద్ధాంతముల దెబ్బలులడిగినానెను. అమెరసాస్యమునకుగొంబడితస్కరింపబడిన. దేశముగ్రహం దోశముతిరస్కరించిపిదప యీరసం బందుజేసినవలనపధపుత్వము లొంగుటయు జేసినందులకు గర్వపరచుచు. కానిసత్వాగ్రహమార్గము కుట్రమొడి. అందులకుడదలసినవైములు మానర క్యభావమునతో భయాని మెనవి. మానరసామాన్యము కులభముగ వినువుజేయు. ఈమానరసాధారణస్వభావమును వీలు జేసికొని సుకమాందోశకులు మరల కాంగ్రెసుకు మాట్టింప ప్రయత్నించుచున్నార.

ముఖ్య సారాంశము

ఈవిషయమునే దేశము ఢిల్లీలో నిర్ణయింపవలయును. దుష్టులనుచేగాని వినువుచేతగాని మీరు ప్రమాదోశమునే ఆగిరించునెడల 1908-18 సం॥ స్వీయమునపు పడిన అకాధ మే మరల కరణ్యులకును అట్లు నాక 1918 లో కనుగొనిన మార్గమును, 1919, 1920 లలోని సత్కారము, వ్యాప్యరహిత అసహాయోద్యమ సిద్ధాంతములను ననుసరించునెడల మరల కాంగ్రెసును ముట్టింపవచ్చును. మిరందడను ఆక్మరీక్ష కేసికొని సుకమాందోశము జరిగినన్నావును, స్వాతంత్ర్య భావమునో నుంటిమేమో ఆలోచించుకొన వలయును. ఈ ముఖ్యవిషయమె యీ సభజేసిన నిర్ణయమునకు మిమ్ములు, యాగభవము అభిం దించుచున్నాను. ఇందుకలగ నమిరవాడుమృతయ మెట్లు గొట్టు కొనుచున్నదియు భారతదేశమంతకును విశేషభాగా కలదు.

(దీర్ఘ వార్తాభ్యుదయ)

పోర్టు సెంటుజార్జి గెజెటు

సెప్టెంబరు 4 మంగళవారము

పత్రిక కాఖ

యాన్. రంగనాథకాగారు వి. సి. యన్. 1928 సెప్టెంబరు 1 నుండియు మూడు సంవత్సరములు సింహళములో ఎమి గ్రేవను ఏజెంటుగ నియమింపబడుటకు భారత ప్రభుత్వముకింద పనిజేయుటకు నియోగింపబడిరి.

ఆర్థిక కాఖ

అసిస్టెంటు కమిషనరు అల్ఫ్రెడ్ ఎల్వెస్టర్ రామ్మనాథము గారు నామమా డిప్టీలెట్ అసిస్టెంటు కమిషనరుగ మారబడిరి అల్ఫ్రెడ్ ఎల్వెస్టర్ విల్లియంబూటరుగారు కాకేనాడ కలెక్షనరు అసిస్టెంటు కమిషనరుగ మార్పబడిరి.

వ్యాపక కాఖ

పొరాల్, డొరాబీచిన్నాయగారు కృష్ణజిల్లా బెజవాడ లో బెంచి మేజిస్ట్రేటుగ నియమింపబడిరి.

వికాఖపట్నంజిల్లాలో డిప్టీ కలెక్షరుగ నున్న ముంబ్రూడి భావంతుని ప్రగాడు ఇంగ్లీషులో నాన్యుయిడికొన అధికార మియబడిరి.

రెవిన్యూ కాఖ

రెవెన్యూ వెంటకన్యూరావు నాయకుగారు కర్నూలు జె నరలుద్వారాటికి మార్పబడిరి.

అభివృద్ధి కాఖ

కే. టి. అచ్చయ్యగారు వీరల తరూరుజేయుకాఖ అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి డబ్లి కు. జి. డి. యసాకాగారు కో యంబుత్తూరు ఫారెస్టు కాలేజి డిప్టీ సూపర్ వియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వకరిపాలనకాఖ

కుకునొట్టికల్ ధామల్ మాత్తూగారు (అక్టింగు పబ్లిక్ సెల్లెన్డె రెక్టరు) మద్రాసు సీటీమర్కెట్ ను స్థానిక పబ్లిక్ సెల్లెన్డె గా నియమింపబడిరి.

రా. బి. టి. కందరబాబు నాయకుగారు మద్రాసు కాన్స్టేబులు 27 వ డివిజనుకు కాన్స్టేబులుగ నెన్నుకొనబడిరి. భోలోబో ముందఃభోలకేతేపుగారు, పార్వతీపురంబాలూ కా బోర్డువారిచే వికాఖపట్నంజిల్లా బోర్డుసభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బలభద్రుని చినమూగ్గనారాయణ కట్టిగారు శ్రీ కావళం మ్యూనిసిపల కాన్స్టేబులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

బుడంబాక సందోజై సామెలు బహమూరు మహబూబు సామెలు బహమూరు, ఏ. తరగోపాలాచారి చామూరు డిప్టీ నారాయణకాష్ట్రీగారలు కడప మ్యూనిసిపల కాన్స్టేబులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

నికోగి వెంటకన్యూరావుగారు పెద్దాపురం మ్యూనిసిపల కాన్స్టేబులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యా కాఖ

మహమ్మదు అబ్దుల్ ఆజీగారు మద్రాసు లా కాలేజి అసిస్టెంటు సాఫెడరుగ నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూ జే. బి. సాలమకాగారు వికాఖపట్నం జిల్లా ఎడ్యుకేషనల కాన్స్టేబులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కే. తరభాగదేవాడు కర్నూలుజిల్లా ఎడ్యుకేషనల కాన్స్టేబులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

వైద్య కాఖ

రావు సామెలు కిరారావు మంజునాథ ప్రాసీగారు రాయపురం మెడికల్ స్కూలు అసిస్టెంటు నూనరింబెంటుగ నియమింపబడిరి.

సి. టి. వెల్లెనుగారు కడపజిల్లా మెడికల్ అఫ్ఫీసుకు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

జే. ఆర్. ప. శుభాశ్రీ అచ్చయ్యగారు చిర్రావూరు మెడికల్ కాలేజీలో రిజిస్ట్రార్ డ్యూటీని నియమింపబడిరి.

జి. భవానీ కె. కర్ గారు గుంటూరుజిల్లా మ్యూనిసిపల కాన్స్టేబులకింద పనిజేయ నియోగింపబడిరి.

ఏ. సి. శేషచార్యగారు గుంటూరు కన్స్టేబులుగా పాడే క్వార్టర్స్ అనునంతిలో రిజిస్ట్రార్ డ్యూటీని నియమింపబడిరి.

ఒక పార్సీ వేదాంత శాస్త్రజ్ఞుడు గొల్కండించబడుట

పూనా, సెప్టెం 5:— తామిళుడును విశ్వవిద్యాలయమువారు అమెరికా నుండి కె. ప్రియకాంత్ అనువారింది, పార్సీలమరగురు కును సామన్యు సుకర్యాంధ్రులవైపుననుగా రికి (పూనా)వేదాంతశాస్త్రమున డాక్టరు అనుటయు నొగిగి.

అవసర మహాసభ

ఫిల్లిలో జరుగు సభలవివరము

నాయకుల రాక

సెప్టెంబరు 9 వ తేదీ-మూలానా మహమ్మదాలీగారు

ఫిల్లి చేరెదరు

10వ తేదీ- అ. భా. కాం. సంఘాధ్యక్షుడు

కార్యదర్శి, టంగుటూరి ప్రకాశంగారి వచ్చెదరు.

11వ తేదీ-కాంగ్రెసునాయకుల యిష్టాగోష్ఠి

సభ జరుగును. ఆసభలో ముఖ్యవిషయము పరిష్కరింపబడును.

12 వ తేదీ-అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్య

సభ జరుగును.

13 వ తేదీ-అఖిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయి

సంఘసభ జరుగును.

14 వ తేదీ - అవసర మహాసభాధ్యక్షుడు

వచ్చును. అవసరమహాసభా విషయనిర్ణయసంఘ సమావేశము జరుగును

15 వ తేదీ - అఖిలభారత అవసరదేశీయ

మహాసభా సమావేశము జరుగును.

దేశభక్తుని ప్రయాణము

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షుడు దేశ

భక్తుని కొండా వేంకటప్పయ్యపంతులుగారు ఫిల్లికి వెళ్లుటకు గుంటూరునుండి రేపు 7వ తేదీ సాయంకాలమున బయలుదేరెదరు. 10 వ తేదీ సాయంకాలమునకు ఫిల్లి చేరెదరు. గుంటూరు స్వకీయవిలేజిరి తం తివార్త)

మూలానా మహమ్మదాలీ గారు

లాహోరు మ్యునిసిపలు సంఘమువారి స్వాగతము

మూలానా మహమ్మదాలీగారిని చెరసాలనుండి తనల్ని గార వారిసభ వారు స్వాగత మొనరుచున్నారు. అను తీర్మానము మ్యునిసిపలు సంఘసభలో సామెదింప బడెనుగాని మహమ్మదాలీగారు లాహోరు వచ్చినపుడు వారికి మ్యునిసిపలు సంఘమువారు సన్మానపత్రము నియ్యవలెనను తీర్మాన ముమోదింపబడలేదు.

మూలానా హజరతు మోహనీగారు

జేగముగారు మోహనీగారిని సందర్శించిరి

ఎరవాడ చెరసాలలోనున్న మూలానా హజరతు మోహనీగారిని సందర్శించుటకు అనుమతి కోసంగవలెనని జేగముగారి వక్తువును భోవట్లగారు బొంబాయి దొరతనమునకు విజ్ఞప్తిని పంపగా వారు తం తివార్త ద్వారాఅనుమతి మోసంగిరి. జేగముగారు మూలానాగారిని సందర్శించిరి. బొంబాయి ప్రాజెక్టువారి ఉత్తరవు ప్రకారము జేగ విచారణ నిలువబడెను. అశేనుకు సంబంధించిన రికార్డు పంపవలెనని జిల్లామేజిస్ట్రేటు ప్రాసెసు. రెండవముద్రాయము వార్డులను బావినుమీదవదిరి.

అవసరయ విద్యార్థుల సభ

రాజమండ్రిలో 5-వ తేదీని జరిగినది

నిన్నను మహమ్మదాలీగారు 2 గంటలకు రాజమండ్రిలో దార్లకు నుబ్రహ్మణ్యంగారి గృహమున అవసరమహాసభను నవలంబించిన విద్యార్థులసభ సమక్షముల వేంకట ముఖ్యులు (అమలాపురం) గారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. ముందు జరుగవలసినవి ప్రచారముల పోషణము మున్నగువానిని సూచించిరి. వారివారి అనుభవములను తెలిపిరి. విధానమును కీర్తించుటకు ఉత్సాహము కనెర్పించిరి. మరల జేడు సాయంకాలమున సభ భయము (తం తివార్త.)

ఇంఘాము కన్యహత్య కేసు

ముద్దాయితుపాకిని సెంపాదించినవిధము

పూసా సెప్టెంబరు 5:-2 వ మద్రాసు కలెక్టుకలకును సందలి స్టాపుస్టేషన్లు ఇన్ స్పెక్టరు జె. ఎ. పి. యార్జునును అను వారకు మే ఈసభ ఇంఘాము కన్యహత్యయొక్క కేసును సేరమున విచారణ ఈదినమున జిల్లామేజిస్ట్రేటుసెమట తిరిగి ప్రారంభింపబడెను. చాలమంది యూరనియను ప్రతీ పులిషును హాజరైరి.

ఇంజనీయరింగుకలాలలో ప్రాధాన్యము ఎడేరుగారు విచారించుటది. హత్యయొనర్పబడినతరువాత అప్రతేకమునకు కల్లితి ననియుపంచాయితీలో దాఖలైనదియు తెలిపి, అప్పటిరంగమును కల్లితియనుఇంఘాముకన్యహత్యయొనర్పబడి క్రిందపడియున్నక్రతే కేసున కెదుటవచ్చు అద్యముకొద్దలోని కేసనియు ఈపాకిగుండుచే నామెయొక్క మెదడు మొలకలికివచ్చి కొంత అద్యముమీద పడె ననియు నుడివెను. తరువాత లాన్సుస్టేషన్లు జి. డబ్ల్యు. జేకరు అను వారకు విచారించుట:- ముద్దా 17 వ తేదీన రాత్రి 9 గం 25 ని మి న ము ల కు ఆర్. ఎ. రై బ్ర రి లో కలసి కొంటిని. ముద్దాయి క్రధ మము న తన స్నేహితు డొకరు గన్పించెనామె అడిగెను. తరువాత ఒక రివాల్వరు గా వలెననియు పికావెళ్లుచుంటి ననియు అడిగెను. వారివాల్వరు స్టాపులో నుండుటచే నావద్దలేదని తెలిపిరి. తరువాత నాన్నే హితునివద్ద కొకరుపాకి యున్నట్లు భావకముండగా ముద్దాయికి తెలిపిరి. ముద్దాయి కొరకై గన్నరుగెండువద్దకు బని వివరముల తెలిపిరి. ముద్దాయి అతనివద్ద తుపాకిని దీసికొని రెండవద్వార మున వెల్లిపోయెను. అని అతడు నుడివెను. తరువాత గన్నరు గెంటు విచారించుట:- తాను తుపాకి కొనగితి ననియు, పులుగుల వేటాడుటకు జనుచుంటిని అతడు తెలిపెననియు కొద్దలోని తుపాకి తనదే ననియు నీతడు నుడివెను. ముద్దాయికి 10 కాండులకాట్టిలను బదులొసగితినియు తుపాకిగుండు తన వద్దలేకపోవుటచే నొసగ లేదనియు కొద్దలోనిగుండు తనదిగావని నీతడు నుడివెను. తరువాత బొంబార్డు ఆర్. విల్సను అనువార కు విచారించుట:- అగట్టు 17 వ తేదీనతాను నాన్కమిమండు అశీనరు ననియుదానాదినమున గార్డుగా నుంటినియు నుడివెను. 17 తేదీరాత్రిముద్దాయివచ్చి తనతోనిష్టాగోష్ఠిగముటలాడుచు నొక బాలునిసగిరపాలో వేజువలెననికొరిఎక్కడో కల్గెననియుతిరిగి 10 X 45 నిమిషములకువచ్చి ఏదియోచెప్పెనుగాని నానుసరిగా వినలేదని సాక్షి తెలిపెను. కొద్దవారు చూపిన కాగితము ముద్దాయివాసినదిగాదనియు ముద్దాయివాసినదానిపై విల్సన్ ఆర్ అని యున్నదనియు మిగిలేపేరు ముద్దాయి దస్తూరిలో లేదని యునుడివెను. తరువాత స్టేషన్లు ఎఫ్. జి. హాంస్ అనువారకు విచారించుట:- 17 వ తేదీన హాకి ఆడుచుండగా ముద్దాయిని బాచితినియు ఆరాత్రి ముద్దాయివచ్చి తనను కన్నకొనుండే వలసినదని కొరె వనియు సాక్షి అందు కంగీకరింపక, ముద్దాయి చేత వక్రమువాయించుకొని కన్నడిగొనుంచుతినియు నుడివెను. ముద్దాయివద్దనున్న 186.6-00లను, 5 కాండుల మందుగుండును ముద్దాయిసాక్షికిపెట్టగించెననియు, కొన్ని బాలులనుముద్దాయిచించివేసి దిగలో విమ్మవేసెననియు మరునాడుకయమున ముద్దాయి పోలీసువారికి వక్రమువలెననియుతెలిపెను. తరువాత స్టాపుస్టేషన్లు జె. మాక్ అనువారకు విచారించుట:-ముద్దాయినుండి మద్రాసునుండి తనకు బాలులు వచ్చెననియు, వానిని సో తి వారికి వక్రవదిరిననియు, ముద్దాయికొరకైవేసిన కొన్ని బాలులను రెయిన్కి బాపితినియు తెలిపెను. తరువాత నిరువురు రైల్వేస్టేషన్ల విచారించుట:- వారు ముద్దాయి బ్రెసికమును నుర్తవట్టిరి. అంతటితో నీ దినమునకు విచారణ ముగిసెను.

సమాఖ్యాసకసభ-అంగలూరు

శ్రీబాలసరస్వతి పుస్తకభాండాగారమున, మ-రా రాశ్రీ తిమిరేని వెంకట్రామయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద కీ. శ్రీ. కాటంరెడ్డి అదివారాంజనరెడ్డిగారి యాకస్పీక, ఆకాలమరణమునకు విచారమును తెలియజేయుటకు జరిగిన సభలో నీక్రింది తీర్మానము లంగీకరింపబడెను. ఆంధ్రమునకును శ్రీబాలసరస్వతి పుస్తకభాండాగారమునకును యధ్యక్షతనచేయవలెనని జేసిన రెడ్డి గారి మరణమున కీసభవారు చింతించుచున్నారు. 29-29 వ తేదీని శ్రీబాలసరస్వతి పుస్తకభాండాగారమును మూయుటకు తీర్మానింపబడెను. దుఃఖినిగృహ్యయోగము వారికుటుంబమునకు తన సానుభూతిని తెలుపవలెననుటకు కార్యకర్తలొకరులైనను, (ఒకవిధం)

శ్రీశ్రీ. లగు యూ. బాలకృష్ణనాయురుగారు

వార్తాపత్రికాధికారులకు యూ. రి. కే. యక్ అనునా మముతో వరితిరులైయుండిన యూ. బాలకృష్ణ నాయురుగారు సెప్టెంబరు 1 వ తేదీని 52 వ యేట పట్టపాలెములో చనిపోయిరి. వీరు ఇంగ్లీషునందు మంచి విద్యాంసులు, ప్రస్తుతము క్రాస్ మెయిల్ న్యూయిండియా పత్రికలలో వనిచేసిరి. జన్మ స్థానమగుకలవరాలలో వీరికి దవానసంస్కారము జరిగెను.

ఒక అమెరికన్ పై మోస మొనర్చు నను ఆరోపణము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 5:- స్వీట్సు అను సి. వి. డి. ఇన్ స్పెక్టరు ఈ దినమున, రాజధాని వార్లర మాజిస్ట్రేటు యెదుట దాఖలు హిస్టును అను వారకు వరల్డు డ్రెస్సు కంపెనీ యందు రు 11255 ల మోసమునర్పెనని సేరము నాలోపించుట ను. ముద్దాయి రు 80000 ల భరావతువైనను, అంత మొత్తమున కే మరంగొక బావినును పుచ్చుకొని ముద్దాయి వదలిపెట్టబడెను. కేసు 18 వ తేదీన విచారించుటకును.

భారతవర్తక సంఘాధ్యక్షుడవది

బొంబాయి 5 సెప్టెంబరు:-భారతవర్తక సంఘాధ్యక్షు డగు శర్. ఫజల్ బాయికిరింబాయిగారు ఆహారోగ్యముచే తనవక రాజీనామానొసగుటచే జేరదానువహోదీ భాకర్నే గారు ఎ కొనబడిరి.

సామ్రాజ్యప్రదర్శనమును బహిష్కరించుట

భారతవర్తక సంఘమువారు కన్యా తరిమకరమున కన మ్మిని దెలుపుటకుగాను సామ్రాజ్యప్రదర్శనమును బహిష్కరింపవలెననియు, ఈప్రదర్శనమును జప్రదముగ సాగించుటకు గాను బొంబాయి రాష్ట్రము తరపున సేర్పరులబడిన యువసంఘమునకు వక్రవేతనవలెనని తమ ప్రతినిధిని గోతును తీర్మానముల నొసర్పిరి.

వివరీదయోగుణము హత్యిగా పరిణమించుట

ఉత్తర మలబారుజిల్లా కొత్తెల్లి అంసమునం దొక తియ్యవాడు తనయింటికినెట్టుంటించి కామచండిన యింటనుండి పరుగెత్త యత్నించినట్లని అన్నమూరుని కత్తికో పొడిచి తన్నుకూడ పొడుచుకొనెను. అన్నమూరుడు తక్షణమే చని పోయెను. కత్తి అనుకత్తిలో చనిపోయెను. ముద్దాయిను కన్నలో నున్నాడు. తనసోదరుడు భార్యతో వేసగా కాపురము చేయుచు తల్లిని తిన్నగా చూడకపోవుటచే ఆమెకునీలిని బాసి యాపెట్ స్వచ్ఛయు కాంతియు నొడగుచున్నట్లై యామె నట్లుచేసితి నని ముద్దాయి మేజిస్ట్రేటులో చెప్పెను.

అమృతాంజనంధిపోవారి

నుప్రసిద్ధావధముల జాబితా.

	రు.అ.
1. జీర్ణదసాయనము మూత్రము ఆజీర్ణమునకు	... 1-4
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	... 1-9
3. జ్వరహరి బర్బరములకు సీసా 1-1	... 0-12
4. అమృతాంజనము అన్ని నొత్తులకు	... 0-10
5. మూలకంకుల తైలము డబ్బి 1-1	... 0-12
6. తామరతైలము; తామర, తీటకు	... 0-6
7. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-1	... 0-8
8. కలరా మూత్రము. నాంతిభేదులకు	... 0-4
9. వంతకూలహరి, వందపోటుకు	...
10. కర్ణకూలహరి, చెవిపోటుకు	... 0-0
11. గజ్జికైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-1	... 0-9
12. వజ్రగ్లకు తైలము, కిరీటగుగ్లకు	... 0-6
13. కేలకు మందు సీసా 1-1	... 0-4
14. కుప్పకు తైలము, డబ్బి 1-1	... 0-4
15. వంతమూర్తము, వందపోటుకు	... 0-4
16. నుఖిభోగి మూత్రము	... 1-2
17. నుఖిభోగి తైలము, పుండ్లకు	... 1-0
18. కోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు	... 0-8
19. మోహినీతైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	... 0-12
20. చుండుకు మూస సీసా 1-1	రు. 1-0-00
21. గ్రహదీ మూత్రము డబ్బి 1-1	... 0-8
22. బాలాది మూత్రము, మలబద్ధము	... 0-8

అమృతాంజనము దీపో, మేధరాను బొంబాయి,

స్థానిక వార్తలు

శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు:—రేపుసాయంకాలమున వీరు చెన్నపురినుండి డిల్లీ ఆవరణకు బయలుదేరెదరు.

సెనేటు సభ అధ్యక్షులవారు:—మానవజాతి స్థాపన బడిన సెనేటుసభ్యులకు నందుటకు అభ్యర్థిగనుండునని టి. రామచంద్రారావుగారు (హైదరాబాద్ కేసు) వెలుపుచున్నారు.

సీనేటు సభ్యులవారు:—క్రమశః జరుగనున్న సీనేటు సభ్యుల అభ్యర్థిత్వములందు ముగిసినవారైనా అల్లాడి కృష్ణస్వామయ్యగారును అభ్యర్థిగనుండునని తెలుపుచున్నారు.

ఇంపీరియలు బ్యాంకు మోసము:—ఈ సంవత్సరమున యిచ్చిపోలీసువారు కొలెముట్టు అను రెవెన్యూ కేసులను అరెస్టు చేసినట్లు తెలియచున్నది. ఆయన యింతవరకు పాండి చేరినా నుండెను.

చరిత్రాఫలితములు:—ఈవారపు ఛార్జిమెంటు జార్జిగజెటులో క్రిందటి ఏప్రిల్ లో జరిగిన టైపురైటింగు ఎలిమెంటరీ, ఇంటర్మీడియేట్ గాదు చరిత్రాఫలితములను, గ్రూపు స్ట్యూడెంట్లు డిప్లొమాలు అర్జులగు విద్యార్థులపేర్లను ప్రచురింపబడినవి.

శ్రీ కృష్ణమందిర సభ:—చెన్నపురి వెడ్డేశాయునిపేట వరదానా తిలకప్పక వీధి 97 వ సంఖ్య గల శ్రీ కృష్ణమందిరమున 1928 వ సం. సెప్టెంబరు నెల 7 వ తేదీ కు క్రవారము సాయంత్రం 6 గంటలకు శ్రీహక్ గోపాలాచార్యులవారివలన, వేణుగానసభ (సిల్వెంగు తిల్లి-సిల్వెన్ గ్రోవికేరే) జరుగుచును.

కార్పొరేషను ఎన్నికలు:—మొన్న ముగిసిన రోజు జరిగిన మద్రాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలలో 22 వ డివిజను పి. రంగశాఖం చెట్టిగారికి 845 వోటులచుట్టుచేత గెలిచి ఎన్నుకొనబడిరి. 29 వ డివిజనుకు రాజాపా. జి. వెంకటకలిశాయుడుగారికి 256 వోట్లు చుట్టుచేత వీరు ఎన్నుకొనబడిరి. మిగిలిన ముగియుగానికి 165 వోట్లున్నవారు.

మొసూరు గవర్నమెంటు సబ్బురైశ్రమాలయము:—మొసూరుగవర్నమెంటు స్థాపించిన పరిశ్రమలయందు సబ్బురైశ్రమ జనుక్రమము సాగించినయందు సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఈ పరిశ్రమలనను ప్రభుత్వమునకు నుండి ఆదాయము సులభము గలది గుచున్నది. అందు రాయరగుచున్న సబ్బులు విశేషపు గబ్బుల కేసిధమును దీసిపోవని యానధరమువలనను తెలియచున్నది. ఇప్పుడు మా తావునకు వచ్చిన మంచిగంధము గులాబి, వందరు వల్లె మొదలగు గబ్బులన్నియును ప్రతిప్రాంతానామక దగియున్నవి.

పాట్లరు పాలకోడేటి వేంకట కృష్ణారావుగారి ట్రిబ్యు కేసు వై ద్వాలయము:—ట్రిబ్యు కేసు అందుసోక ర్యార్డను, ట్రిబ్యు కేసులో నున్న మరి కరులనిమిత్తమున వై ద్యార్థులొద్దు, 'సంగవిల్లింగ్' మొదలైన 75 కేసులలో పాట్లరు పి. వి. కృష్ణారావుగారు ఒక డిప్యూటీని స్థాపించిరి. నిరుపేదలగువారి కువరతము ఇచ్చివేయవలెను. విద్యార్థులకగ్గర విజి ట్రిబ్యు కేసు' నలసానిమిత్తము ఫీజు తుప్పుకొనదు. ప్రతిదినము ఉదయము 8 నుండి 10 గంటలవరకును సాయంకాలము 5 నుండి 6 గంటలవరకును టైప్రెస్ తికిస్తూ గోరువారు పోవచ్చును.

ఆంధ్ర సత్యాగ్రహ వీరులకు స్వాగతము
నాగపురి క్షేత్రమున జాతీయపతాకగౌరవ సంఘాధ్యక్షులు జైలుకు వెళ్లిన ఆంధ్రవీరులకెల్లన మనఃపూర్వక ముగింపు కృత్యమున వెల్లడించుచు వారు విడుదలవారికి తిరిగి ఆంధ్రక్షేత్రమునకు తమ్యుండుకొనున వారికి ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము తరపున మౌనపూర్వకమగు స్వాగత మొసంగుచున్నావనీ తెలిపినది. ఆయనదేవర కాశీశ్వరరావు
5-9-28 రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ కార్యకర్త.

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము ఏలూరు

ఈనెల 2 వ తేదీ ఆదివారమునాడు జరిగిన కళలోల సాహితీ నాటకమునకు సర్ విట్టి త్యాగరాజుగారిగారు, మరీ బుల్లాలాను సా హెబుగారు, వర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డిశాయుడు గారు న్యాయమూర్తి మూర్తి వేంకటసుబ్బారావుగారు, వారి సలీముడిగారు మున్నగు ప్రముఖులు తలుపునవచ్చిరి. మొదట కళంకుల నాటకము చూసియగానే కొన్ని బహుమానములను మరీబుల్లాలానుగా వొసంగిరి. వీమ్యుట వర్ వెంకటరెడ్డి శాయుడుగారు మరికొన్ని బహుమానముల వొసంగిరి. శ్రీ సమాజమువారిని గౌరవించు విషయమున చాల కృషి జరిపిన నుండు ములపూర్వం శ్రీమ. పి. వి. రామానుజం శ్రేష్ఠి విడుదుల పాటి ముఖ్యుల శ్రేష్ఠి వంశెరుమాకు పెట్టి, డి. వేంకటరమణ శాస్త్రి గారు, మున్నగువారు వారి ప్రోత్సాహమువలన చందాల వొసంగిన ఆంధ్ర ప్రముఖులును అందుల కృతజ్ఞతకు పాతులు చాల కృతజ్ఞతకు శ్రీమాకా పి. సి. పార్థసారథిశాయుడుగారు వరకము వొసంగిరి.

కన్నడవరదల సహాయనిధి

ఈ నిధికి ధనమొసంగుటకై, ఎల్లిస్టనుపిక్చరు స్టూలెసునందు 'హార్టుఅఫ్ ది హిల్స్' అనునాటకమును వెల్లించుదను ప్రభుదంపతుల యాదీమా న్యమున 7 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంత్రము 6-15 గంటలకును రాత్రి 9-30 గంటలకును రెండు సార్లులు బయోస్కోపునందు ప్రదర్శించెదరు. ఇందు లకు వచ్చిన ధనమంతయు కన్నడవరదల సహాయమున కొనంగబడును.

కన్నడ వరదల సహాయనిధి: ఒకధర్మాత్ముని క్షోదార్థము:—బహుదూర్ శుద్ధవర్తకులగు చములలో కేకలలో వరభో గారుమగుగూతలో నీటివరదలవలన నష్టపడి రని తెలిసి మద్రాసుకు బొంబాయినుండి ఆంధ్రుల వేదేనివచ్చిరి వారిని కే. సంతకామతు గారు కలిపికొనిగల్గి నష్టమునవెల్పి సహాజము కావలెననికొరగా 1200 జతలు ఆహమ్యుదాదాయ మిల్లాధోరతులను 50 చీరలను కొనుక్కొని మంగుళూరు మెయిలులో కల్పిరి. రమణలాలు గారు కన్న నూరులో నూడ బట్టలు కొని కందిపెట్టి కందించెను. బట్టలును, ధాన్యమును కంది పెట్టుటకు 10 నేలరూపాయలు ఖర్చుపెట్టి యింకను యెక్కువ నూడ కావలసిన యాయుధిద్రవ్యము నున్నారు. వారు న్యాయముగ యీనష్టము గల్గిన తావులకు వెళ్లి చూచుచున్నారు.

పశ్చిమాంధ్ర దేశీయలసంఘము:—నిన్న సాయంకాలము 5-10 గంటలకు క్రైస్తవయుతజనసంఘమునందు ప్రాధేయ ఎస్. ఈ రంగశాఖం గారి అధ్యక్షతక్రింద ప్రాధేయకు హార్డి గారు పశ్చిమాంధ్ర దేశీయలసంఘ సాంకల్పిక ప్రారంభోపన్యాసము వొసంగిరి. మదరాసునందు నివసించెడి పశ్చిమాంధ్రదేశీయలు తలుపున ఆసభకు హాజరైరి.

కడవమండల సంఘమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు తొలగించదలచినట్లు వినికిడి యొనడు, ఆయెర్నాటు సభిక్షేపించుటకై ఈసంఘముచుకుమున నీ కేటిసాయంకాలము సాంకల్పిక మహాసనం టి. రంగశాఖం గారి అధ్యక్షతక్రింద ఒకమహా సభ జరుగను.

కడపజిల్లా రద్దు కేయులు:—ప్రాధుటూ: తాలూకా బోర్డు ఆగస్టు 31 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు సమావేశమై యాక్సిండ్రికార్యమును గావించెను:—

కడపజిల్లా రద్దు కేయులూడన చాల ఆక్షేపణయుక్తమని యీ అందునన చక్కని పరిపాలించుటకు ధంకముగల్గినయీ యాబోర్డుకా రిఫ్రిపాలయబడుచున్నారు. సెప్టెంబరు 10, 11 తేదీలయందు గొక రెవిన్యూ సభ్యులవద్దకు వెళ్లి రాజుబాదులతో అభ్యర్థులగు ఆన్. లక్ష్మీవరసయ్యగారును జి. వేంకట సుబ్బారెడ్డిగారును, యం. పి. కూరారెడ్డిగారు కేతునటులనూడ తీర్మానింతులననది.

వాతావరణస్థితి

1928-సం. సెప్టెంబరు నెల 6 వ తేదీ గురువారము

తేల్చా ముఖ్య సూచకములు	గత 24 గంటలలో అత్యధికము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పము	గత 24 గంటలలో మధ్యము	వీరిము 1-వ తేదీనుండి మధ్యము	వీరిము 1-వ తేదీనుండి బాహ్యమునకు
గోపాలపురం	89.5	79.0	...	10.80	11.16
కోరాపుట్
విశాఖపట్నము	90.0	78.1	...	4.57	11.24
కాకినాడ	92.5	81.8	0.81	1.45	6.06
మచిలీపట్నము	92.1	70.4	0.6	9.86	9.49
గుంటూరు
కర్నూలు	90.9	75.8	...	8.31	5.85
బళ్లారి	92.9	78.8	...	8.05	8.81
అనంతపురం
కడప	97.7	77.7	0.02	2.85	11.14
నెల్లూరు	100.7	81.8	...	6.56	1.54
మద్రాసు	95.9	75.2	...	6.91	4.59
కడపూరు	94.6	78.4	...	6.98	8.61
నెల్లూరు
సీలము	91.1	71.1	...	12.84	2.52
కోయంబూరు	90.2	78.6	...	6.59	2.08
తిరుచనాపల్లి	96.6	78.1	...	1.75	6.06
నాగపట్నము	91.6	79.8	...	1.78	5.98
పుదుచ్చోటి
మధుర	95.4	77.8	...	1.16	7.65
పాంబర్	90.0	78.9	...	0	1.56
తిరునల్వేరి	0.84	0.77
తిరుకేర్రము	88.9	74.6	1.94	18.20	22.46
కొచ్చిన్	85.7	75.4	0.19	35.09	39.81
కాలికట్టు	87.2	77.8	0.19	118.84	36.53
మంగళూరు	87.8	76.6	...	118.25	19.24
రెంగళూరు	84.5	66.0	0.52	9.57	4.27
హాస్సన్
మెరకార	75.6	62.6	0.82	189.11	48.55
కైమారు
ప్రొద్దుటూరు
కార్వార్
రత్నగిరి
హంబాయి
హోలూరు
కొడైకనల్	68.0	58.8	0.27	7.87	9.59
ఉదకమండలము

సర్కారులు:—విశాఖపట్నములో 0.81, అంగుళములు వానవర్షము. కాకినాడలో చివముల వడెను. ముఖ్యము ఒక మో ప్రకటన వచ్చి. కాకినాడలో వకము రాత్రి వేడిమి 82 డిగ్రీలు ఎక్కువ. బందరులో రాత్రివేడిమి 2.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కన్:—ముఖ్యము కొంచెము గాఢముగవచ్చి. కర్నూలులో ఆర్ద్రత తక్కువ. కడపలో ఎక్కువ. కడపలో పగటివేడిమి 4.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—ముఖ్యము పలచగవచ్చుని మద్రాసులో ఆర్ద్రత తక్కువ ఇచట కుటివేడిమి 8.6 డిగ్రీలు ఎక్కువ నెల్లూరులో కుటి వేడిమి 5.4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రి వేడిమి 8.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వాన ముఖ్యము బలమగుచున్నది. స్థానిక చివముల వడె చునే యుండవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. సామ్రామ, శాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

మోసమొనర్చిన ఒక యూరపియను అధికారి బొంబాయి, సెప్టెంబరు 5:- ఇదివరకు మొకకాలము దధి కారిగనున్న కెప్టెన్ కాల్వే అను వరకు రు 1000 విలువగల వస్తువుల వనహరించె నను నేరముక్రింద పట్టుకొనబడి ఇచ్చటికి గొని రాబడినది. మద్రాసు రిమాండులో నుంచబడినది. మద్రాసు యజ్ఞ తివరకు పారిపోయె వను కారణముచేత బామిన నిరాకరింతులనెను.

1923 సం. సెప్టెంబరు నెల 6 వ తేది

గురువారము

స్టూనీ నాని : బ్రీటీషు సామ్రాజ్యము

ఇంగ్లీషులో కాన్ఫరెన్సుకు బయలుదేరిక పూర్వము, స్టూనీ నాని బ్రీటీషు పద్ధతులను ప్రశంసించుచున్నది. హిందూ దేశము సంఖ్యాబాహుళ్యముకు ప్రసిద్ధికెక్కిన దనియు, న్యాయ స్వాతంత్ర్యముల విషయమై బ్రీటీషు రాజ్యాంగవేత్తలు తమ ఆచరణములను హిందూ దేశమునకు వర్తింపజేయుట కై మిగుల కష్టపడుచున్నారనియు, స్టూనీ నాని యుగ్గడించెను. న్యాయ స్వాతంత్ర్యము లనిన, స్టూనీ నాని యుద్దేశ మేదయో తెలియదు. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులకు తా మవలంబించుచున్న పద్ధతులు న్యాయ స్వాతంత్ర్యముల కనుగుణమైనవే గాబోలు! లా, ఆర్డరుల పేరిట, హిందూ దేశమున తీవ్రస్వభావము లవలంబించబడుచున్నవి. ప్రజల హక్కులు నిర్మూల మగుచున్నవి. సుప్రసిద్ధులును, నిష్కళంకచరిత్రులు నగు దేశ నాయకులు కారాగృహములకు గొంపోబడిరి. తుదికి, మితవాదులకు నైతము వీనుగు పుట్టినది. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధివలన దప్పు, భారతీయుల యిక్కట్లులు దీరవని వీరు చాటుచున్నారు. హిందూ దేశమునం దవలంబించబడెడి పరిపాలనాపద్ధతులు స్టూనీ నానికే రుచించినను, భారతీయులకు రుచించుట లేదు. న్యాయ స్వాతంత్ర్యముల విషయమై ఇంగ్లండులో వ్యాపించిన భావములు హిందూ దేశమునం దాచరింపజేసి వచ్చుటలేదు. ప్రస్తుత పరిపాలనాకాండము, బ్రీటీషు ఆచరణములకు అనుగుణముగ నడుచుచున్న దనట, సత్వరము, దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయుల నేతరున నయినను అణగారిన కుటుంబము ప్రజాస్వామ్యముల నలుపుచుండెడి స్టూనీ నానిగారు హిందూ దేశములో నవలంబించబడెడి నిరంకుశవిధానమును మెచ్చుకొనుటలో వింత పడియు లేదు. హిందూ దేశములో బ్రీటీషు పద్ధతులకు విజయము గలుగని వీరానించుచున్నారు. విజయము గలిగినను కలుగకున్నను, బ్రీటీషు సామ్రాజ్యము స్వేచ్ఛకును స్వాతంత్ర్యమునకును పెట్టకొలేవలె నుండు నను విషయమై ఎట్టి సంధియు మండజాలదని, స్టూనీ నాని చెలుపుచున్నాడు.

శిల్పకళామండలము వర్ణించుచున్నది. గంభీరపదములను పయమించుచున్న స్టూనీ నాని మొదలగు ఇంగ్లీషులెన్నడు ఆ తేరినవారినుటకు సంధియములేదు. స్వేచ్ఛ, స్వాతంత్ర్యమును పదములను తరుచుగ వాడుట సులభమే కాని యవి సామ్రాజ్య వ్యవహారములలో గనుపించవలెను. స్వేచ్ఛయనియు స్వాతంత్ర్యమనియు, పలుమరు పదరసంల మాత్రమున లాభముండదు. బ్రీటీషు సామ్రాజ్యము తెల్లవారల స్వేచ్ఛకు స్వాతంత్ర్యమును కాపాడు ననుటలో అర్థము గలదు. అంతిము గాని, శ్వేతేతరుల స్వాతంత్ర్యమును గాని, స్వేచ్ఛను గాని అది కాపాడుట లేదని, ఇకపాడు తటతెల్లమయినది. బ్రీటీషు సామ్రాజ్యము తెల్ల సామ్రాజ్యమని చెప్ప

వచ్చును. సామ్రాజ్యము నందు హిందూ దేశమున కెట్టి స్థానము గనపించదు. తెల్లవారల కూడిగము జేయుటకే తదితరులు నిలిచియున్నట్లు, వారు భావించుచున్నట్లుల దోచును. ఈ భావము ప్రజల యున్న దని, మాండేటరీ విచారణసంఘమువారు గూడ ప్రచురించిరి. ఇట్టి భావమును వ్యాపించజేయుటకు ముఖ్యకారకు లయినవారిలో, స్టూనీ నాని యుగ్గడించుడు. భారతీయులను, విచ్చి వర్ణమున వనుపేర, దక్షిణాఫ్రికానండి ఇతడు తమి వైచుచున్నాడు. భారతీయులు స్వేచ్ఛ నివసించుటకుగాని, భూమిని సంపాదించుటకుగాని, వర్తకము జరిగించుటకుగాని, వీలు లేకుండ నిర్బంధముల నిడదు కల్పించియున్నాడు. ఇంగ్లీషుగారి, భారతీయులను ప్రత్యేకపు గూడములలో నుంచుట కితడు సంకల్పించియున్నాడు. కేనియా తెల్లవారు కేయిచున్న దుండగముల కితడు ప్రోత్సాహ మొనరుచున్నాడు. ఇట్టి స్టూనీ నాని, స్వేచ్ఛ యనియు స్వాతంత్ర్యమనియు కలవరించుచు, బ్రీటీషు సామ్రాజ్యమును బట్టువలె పొగడినంత మాత్రమున, ఎవరును మోసపోజాలరు. కేనియా విషయమై జరిగిన నిర్ణయమునకు పిచ్చుట, బ్రీటీషు సామ్రాజ్య మనైన గర్వపడవలసిన యవకాశ మేమూలను గనుపించదు. ఇట్టి సిద్ధిలో భారతీయులను పీడించిన స్టూనీ నానితోపాటు, ఇంగ్లీషులో కాన్ఫరెన్సులో సర్ సఫూ గారు కూర్చుండట ఎంత యవమానకరమో యోచింపవచ్చును. ఇకపాడునను, ఇంగ్లీషులో కాన్ఫరెన్సు నుండి సఫూగారు లేచివచ్చిన బాగుండును. సఫూగారింకను తన పదవి నంటి పట్టుకొని యుండుట, వారి సంకుచిత భావములకు నిదర్శనము. భారతీయుల హక్కులు నిర్మూల మగుచున్నపుడు, ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట ప్రభావముగాని, స్వల్పపాకర్యములకొరకు ప్రాకులాడుట గాదు. ఈపంగిటిని, శ్రీనివాసశాస్త్రి గారుగూడ వెల్లడిజేసిరి. స్టూనీ నాని ఇంగ్లీషులో కాన్ఫరెన్సునందు జేరి బ్రీటీషు సామ్రాజ్యమును గూర్చి వితితేని పొగడల జేసిన జేతురు గక. హిందూ దేశము మాత్రము వీరితో కలియజాలదు. భారతవర్ణమునకు స్వరాజ్య మొసగి, భారతీయులకు సామ్రాజ్యములో సర్వస్థానము నొసగినంత వరకు, బ్రీటీషు సామ్రాజ్యము స్వేచ్ఛకును స్వాతంత్ర్యమునకును నిలయమనుసంగతి నిరాధారమగును. భారతీయు లవలంబించిన అసహాయ ద్వయము ప్రపంచమునకు సత్వమును చెలుపుచునే యున్నది. బ్రీటీషు సామ్రాజ్యపు కళంకమును తొలగింపవలయు ననిన, ఇంగ్లీషులెన్నడు తమదురాశను విడువవలయును. భారతీయ పౌరుల సమత్వము సంగీకరింపవలయును. శానియెడల, సామ్రాజ్యపు భావి పరిణామము, అంధకారబుధురమై, అనర్థకర మగు నని ప్రజ్ఞ లూహించ గలరు.

వైద్యశాఖ : వ్యయమును తగ్గించుట

వైద్యశాఖయందు వ్యయము తగ్గించుట కెంతవరకు వీలుగలదో కనుగొనుట కొక విచారణ సంఘము నేర్పరచి యుండిరి. వారి రిపోర్టు ప్రచురింపబడినది. అధిక సంఖ్యాకుల రిపోర్టులో విరుద్ధ సూచనలు కొన్ని గన్పట్టును. అంటువ్యాధులను నివారించుట కేమి, ఆరోగ్యమును కాపాడుట కేమి, బాధ్యతనంతను స్థానిక సంఘములే వహించుచున్నవి. విచారణసంఘమువారు క్రొత్త యేర్పాటును సూచించుచున్నారు. కలెక్టరుగారు అధ్యక్షులుగను, జిల్లామెడికల్ ఆఫీసరుగారును జిల్లాతాలూకాబోర్డు

ప్రెసిడెంట్లును మ్యునిసిపలు వైద్యులుగారును సభ్యులుగను గల ఆరోగ్యపుబోర్డు నొకదానిని ఏర్పరుపవలయు ననియు, కలెక్టరుగారు ఆరోగ్యమునకు సంబంధించిన వ్యవహారములందు జోక్యము కలుగజేసికొనుచో, అభివృద్ధి కేకూరు ననియు విచారణ సంఘమువారు నిరూపించుట వింతగ నున్నది. వీరి ఏర్పాటు అమలులోకి వచ్చిన, స్థానిక సంఘముల స్వాతంత్ర్య మడుగంటును. స్థానిక సంఘముల పరిపాలనము, మరల కలెక్టరులచర మగును. ఇట్టి విరుద్ధ మగు ఏర్పాటును గావించుట, కెట్టి యవసరమును కనుపించదు. స్థానిక సంఘములు ఆరోగ్యమును కాపాడలేవని తెలుపుట కెట్టి యాధారములేదు. విచారణసంఘములవలన ఉన్న గోడుగూడ బోవునని వెనుకటి యనుభవము చెలుపుచున్నది. వీరు వైద్యశాఖావ్యయమునందు పలువిధములగు తగ్గుదలలను సూచించిరి. వీరు చిన్న యుద్యోగుల జీతములను తగ్గించుటకు బూనుకొను చున్నను, సివిలు సర్జనుల జీతమును తగ్గింప బూనుకొనుట లేదు. గౌరవోద్యోగులను వైద్యశాఖయందు నియమింపవలె నని డాక్టరు నాయరుగారు వెనుక సూచించి యుండిరి. రాయపేట రాయపురము వైద్యశాల లలో, ఇట్టి యుద్యోగులను నియమింపగ, వారు తృప్తికరముగ బనిచేసిరి. కాని ప్రభుత్వము వారి కీకడత రుచింపకబోవుటచే, వారు దానిని మానివైచిరి. విచారణసంఘము వారి యెదుట, మరల సిసంగతి యాల చనలోనికి వచ్చెను. గౌరవోద్యోగులు శాశ్వతోద్యోగుల స్థానము నాక్రమింపక, విడిగి పనిచేయవలయు నని, విచారణసంఘమువారు నిర్ణయించిరి. గౌరవోద్యోగుల అర్హతలను నిర్ణయించుటలో మాత్రము, విచారణసంఘమువారి న్యాయము ఫలిపిరి. ఇంగ్లండులోని బ్రీటీషు మెడికలు కౌన్సిలువారిచే గుర్తింపబడినదిగ్రి గలవారే, ఇందు కర్తవ్య నిర్ణయించుట భావ్యముగ లేదు. వైద్యవిద్యార్థుల షేమమును వీ రెంతమాత్రము ఆలోచింప లేదని, నివేదికబట్టి గ్రహింపవచ్చును. వైద్యవిద్యార్థుల కిది వరకు, పోషణధృతి నుపగయండెడివారు. ఇకపాడు తీసివేయబడినది. అందరు విద్యార్థులనండియును, జీతము దీసికొనబడుచున్నది. ఈ జీత మిదివరకే మెచ్చుగనున్నది. దీనినికను మెచ్చుజేయవలయునని, విచారణసంఘమువారు సిఫార్సు జేసిరి. జీతములను మెచ్చు జేసినందువలన, విద్యార్థుల సంఖ్య తగ్గదని, వీరి యుద్దేశము. జీతములను మెచ్చుజేసినందువలన మధ్యతరగతికి జెందినవారు ఇబ్బందుల పాలగుదు రని తెలుపబడినను, విచారణ సంఘమువారి యిబ్బందులను లెక్కపెట్టుట లేదు. వైద్యశాఖకు రాబడిని వృద్ధిజేయుటకై, విద్యార్థులను కష్టపెట్టుటకు విచారణసంఘమువారు యత్నించుట బట్టి, వీరి సూచనల కెట్టి విలువ గలదో యూహింపవచ్చును. జీతములను మెచ్చుజేసినందువలన, 40,000 రూపాయల రాబడి లభకముగ జేరునని, విచారణసంఘమువారు సంతోషించుచున్నారు. వీరి దూరదృష్టి నేమని కొనియాడగలము! విచారణసంఘమువారి సూచనలవలన మొత్తముమీద, 964,722 రూపాయల ఖర్చు కలసి వచ్చును. విచారణసంఘసభ్యులగు సర్ టి. జేకాచాన్యులు గారు భిన్నాభిప్రాయమును ప్రకటించుచు, కలెక్టరులను ఆరోగ్యసంఘముల కధ్యక్షులుగ నియమించుట, అనర్థవాయక మని సూచించిరి. అధికారులకు స్థానిక పరిపాలనలో మరల జోక్యము నిచ్చుట దేశమును మరల వెనుకకు గొంపోవుట యగు నని వీరి తలంపు. స్థానిక సంఘాధ్యక్షుల పలుకుబడియు, వారి యుపయోగమును ఇందుమూలమున దగ్గి

పు సని, దేశికాచారిగారి యద్వైతము. మరయొక సభ్యులగు పి. సి. ఎలీరాజునాయుడుగారు, కొన్ని యువయోగకర్ములగు సూచనల గావించిరి. ప్రభుత్వవైద్యాలయములకు సంబంధించిన యద్యోగములు, ఆస్తినిమిషులలో ప్రైవేటుగ డబ్బు సంపాదించుకొనుట కవకాశమిచ్చుట అసంబద్ధముగ నున్నదనియు, ఇందువలన ప్రజల క్షేమమునకు నష్టము గలుగుచున్నదనియు, నాయుడుగారు దెలిపిన సంగతులు సహేతుకములుగ నున్నవి. ఇవరలు హాస్పిటల్ లో ఎక్సురేకాఖక్రింద వసూలుకెనెడి ఫీజులో ప్రభుత్వమునకు 100-కి 4 వంతున మాత్రము మట్టుచుండగ, మెడికలు అఫీసులకు 96 వంతున మట్టుచుండగ, మిగుల అభిభావ్యముగ దోచును. వైద్యద్యోగులను ఒక్క భాషాభాగమునందే యంచవలెననియు, విశేషమారమునకు ఒడలయింపరాదనియు జేసిన సూచన యనుకూలముగ నుండను. ఇంపీరియల్ సర్వీసు ఉద్యోగులకు బదలు ప్రొఫెషియల్ సర్వీసు ఉద్యోగులను కేయింపవలయుననియు, జీతము గైకొనెడివారికి బదులు గౌరవోద్యోగులను నియమింపవలయుననియు, సివిలు అసిస్టెంటు సర్జనులకు బదులు సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనులను నియమింపవలయుననియు, ప్రభుత్వవైద్యద్యోగులకు బదలు జిల్లా బోర్డులను మ్యూనిసిపలు సంఘములను స్థానికవైద్యద్యోగులను నియమింపవలయుననియు, గ్రామములలో ఆయుర్వేద యానాసి వైద్యాలయములను జిల్లాబోర్డులు స్థాపింపవలయుననియు, గ్రామములలో వైద్యులు నివసించి క్రొత్త డిస్పెన్సరీలను స్థాపించుటల జిల్లాబోర్డులవారు హెచ్చరింపవలయుననియు, నాయుడుగారు గావించిన సూచనలు చాల ముఖ్యము లయినవి. అందు ముఖ్యముగ ఆయుర్వేదవైద్య ప్రతిష్ఠాపనలను విరివిగ నెలకొల్పటవలన ప్రజాసామాన్యమునకు మిక్కిల మగు లాభము గలుగుటయ గక, వైద్యశాఖకు ఖర్చు గూడ తగ్గిపోవును. విచారణసంఘమువారి విషయమై ఎట్టనూచనయు గావించరయిరి. ఆయుర్వేద వైద్యమును లోకము బోర్డులు ప్రోత్సహించి మార్గదర్శక మగుట లాభకరము.

ముసులోసిగారి బెదరింపు

ఇటీవల ప్రధానమంత్రి యగు ముసులోసి గారు ప్రపంచమునలెను బెదరించుటకు సమకట్టిరి. కార్యద్యోగము నాక్రమించి, ఇతడు గ్రీనును భయపెట్టుచున్నాడు. సప్తపరిహారమును త్వరలో చెల్లించనిచో, కార్యద్యోగమును చాలకాల మాక్రమించు నుద్దేశము నిలదు గనుక అతడు, గ్రీకులు ఇటాలియనుల శోలికి గాని, వారి ఆస్తి శోలికి గాని పోయిన, తాను ఇతిరప్రదేశములను గూడ నాక్రమించెద నని, ముసులోసిగారు భయపెట్టుచున్నారు. చిన్నచిన్న రాజ్యము లన్నిటికిని, ఇటలీ తన కేని జావనలయు సని తలచుచున్నాడు. ఇటలీ సామాన్య రాజ్యము గాదనియు గొప్ప రాజ్య మనియు, జాపుటకు వీరుద్దేశించిరి. అందుకు వీరికి మంచి యవకాశము చిక్కినది. ఇటలీ గ్రీను తగదాలవలన ముం దేమి మునుగనున్నదో తెలియదు. సర్వీయా ఆస్తియాల మధ్య నీతిరుసనే వెనుక కలహము ప్రారంభమయ్యెను. గోటితో బోవుదానికి గొడ్డలి యువయోగింపబడెను. ఈ పోరాటము తుదికు ప్రపంచమునంతయు యుద్ధములోనికి దింపెను. ఈమారుగూడ బాల్కను లలోనే గండ్రగోళము ప్రారంభమయినది. చిన్న రాష్ట్రములకు బుద్ధిజ్ఞులకు ఆస్తియావలె ఇటలీ

యను బ్రయత్నించు చున్నది. వెనుకటివారముల వలన, ఇటలీ దూరదృష్టి సలవకుచుకొనలేదు. కార్యద్యోగమునాక్రమించగ, ఇటాలియను నాకులు గుండ్రను క్రయోగించి, బీభత్సము గావించినవి. యుద్ధవిహ్వలము మొదటనే గనుక అతడు, నానారాష్ట్రసంఘము వారు, ఇటలీగ్రీను తగదాను కలహించి బూనకొనిరి. సహేతుక మగు సమాధానమున కంగీకరించుటకు, గ్రీను నానారాష్ట్రసంఘమునకు దెలియజేసినది. చనిపోయిన ఇటాలియనుల కుటుంబములకు తగిన సప్తపరిహార మిచ్చుటకు, గ్రీకు క్రిటికేషియంగీకరించెను. 5 కోట్ల టైల నాణెములు స్వీస్సు బ్యాంకులో నుంచి, ఎంతమొత్తమున నానారాష్ట్రసంఘమువారు నిర్ణయించిన అంతమొత్తము ఇచ్చుటకు, గ్రీనుక్రిటికేషియంగీకరించెను. కాని, ఇటలీ తన ఇట్టుదలను వదులు సని తోచదు. తన పరితృప్తిను విడుచు సని తోచదు. నానారాష్ట్రసంఘమునంగీకరించుటకు ఇటలీ పూనకొనట లేదు. నానారాష్ట్రసంఘమున కీతగదాను నిర్ణయించుటకు ప్రతికేదని, ముసులోసిగారి యభిప్రాయము. ఒకవేళ నానారాష్ట్రసంఘము నిర్ణయించుటకు బూనుచో, ఈ సంఘపు సభ్యత్వమును ఇటలీ వదలుకొనునని, ముసులోసిగారు భయపెట్టుచున్నారు. నానారాష్ట్రసంఘ మున, పెద్దరాష్ట్రములకు తృణ ప్రాయముగ నున్నది. దానిపై నేజాతీయు లత్యము జూపుట లేదు. అమకు సంకీటముగ నున్న దని తెలిచి, క్రిటికేషియ నానారాష్ట్రసంఘము నుండి లేచిపోవుచో, సంఘము నిలిచియుండుటవలన నేమి క్రయోజన ముండును? ఇటలీచూపిన మార్గమును ఇతిర ప్రదేశ ములు గూడ నవలంబించక మానవు. నానారాష్ట్రసంఘము నుండి లేచిపోవుటకు ముందు రెండుసంవత్సరముల నోటి సుండవలెనని, యభిప్రాయమును దెలుపుచున్నారు. కాని, నానారాష్ట్రసంఘమును ధిక్కరింప దలచిన ఇటలీ, యిట్టి నియమములను లెక్కజేయునా? ఇటలీ తప్పుదారిని ద్రొక్కుచో, మిగిలిన దేశములు ఇటలీని దండించుటకు సంసిద్ధముగ నున్ననా? లేనిచో వట్టియటపులవలన నేమి క్రయోజనము? ప్రపంచములో న్యాయమునకు మారుగ బలమే రాజ్యము చేయుచున్నంత వరకు, బలవంతుడు తన కనుకూలింపని సూక్రములను లెక్కపెట్టడు. ఇటలీ బాహుబలము నాధారము జేసికొనుచున్నది గాని, ఇతిరమార్గముల ద్రొక్కుట లేదు. ప్రాస్తు ఒకవంకను, ఇటలీ యొకవంకను యుద్ధారంభమునందు జర్జనీయవలంబించిన మార్గము నవలంబించుచున్నది. ప్రపంచ శాంతి నెలుచుటకు వీలుగలుగుట లేదు. భావిస్థితి ఎటులందునో యని, ప్రపంచ మాతృరముతో సరిగ్గించుచుండును.

జర్మెండుపార్లమెంటు

ఇరిషుపార్లమెంటుగు డెయిలీ ఈరానుసభ 10 వ తేదిన గూడుచున్నది. ప్రీస్టేటు ప్రభుత్వవత్తమునకు తరువాత, రికల్లికనులే విశేషసంఖ్యలతో నెన్నుకొనబడిరి. ఈమారు రికల్లికనులు డెయిలీలో జేరెదరా లేక వెనుకటివలెనే తమ స్థానమును ఖాళీగ నుంచెదరా యని వితర్కింపబడుచున్నది. రికల్లికనులు వెలువల నుండుటకు మారుగ డెయిలులో బ్రవేశించెద రని యొకవదంతి గలదు. అట్టి తిరి వీరు ప్రమాణము గైకొనవలసివచ్చును. కాని, డెయిలులో ప్రధానసమావేశమునకు వారు హాజరయినను ప్రమాణముమాత్రము జేయ రని, మరి యొకవదంతి వ్యాపించియున్నది. ఏమి జరుగునో

కొలదిదినములలో దెలియగలదు. డెయిలులో రికల్లికనులు ప్రవేశించుచో ప్రభుత్వమున కిబ్బంది గలుగవచ్చును. కర్లకులుగ, కార్మికులున, రికల్లికనులతో జేరుట కనకాశము గలదు. అట్టితిరి, వీరి సంఖ్య ప్రభుత్వవత్త సంఖ్యను ఘించిపోవును. ఏది ఎటులున్నను, ఐర్లెండులో ప్రబలిన పోరాటము లింతటితో సంతరించిన మేలుగ నుండును. అంతకేలవ ములవలన, నూతనముగ చేకూరిన స్వాతంత్ర్యమును, ఐరిషు ప్రజలనభివంపలేక, కరితపించుచున్నారు.

కడపమండలము నెత్తివైచుట

కడపమండలము నెత్తివైచు నుద్దేశము వెల్లడి యయిననాటి నుండియు, మండల ప్రజలలో నాగ్రహము ప్రబలినది. ప్రజలయొద్దేమును కనుగొనకుండ, ఇట్టికార్యమునకు గడంగుట, మద్రాసు ప్రభుత్వమునకు ఏమాత్రము పాడిగాదు. కడప మండలప్రజలు తమ యశస్సుతిని బలముగ గనుపరుచుచున్నారు. జిల్లాలను పెద్దవిచేయుటవలన, పరిపాలనాసౌప్యము చెడకదప్ప ఇతిరలాభములు గనపించవు. ఇందువలన ఖర్చులో గలిగెడి తగ్గుదలయు నామమాత్రమే. ప్రజల యభిమతియు నీతరున నిరాకరించుట, ప్రస్తుత పండితసమయమున మరెంత అనుచితము. కడపమండలమును రద్దుజేయు లిలంపును ప్రభుత్వమువారింతటితో విరమించుట మేలు. కేనియెడల, కడపమండలమునందేమి, వెలువల నేమి, తీవ్రమగు నాందోళనము జరుగుట సహజము.

కనడావరదలు

దక్షిణ కనడాజిల్లాలో వరదలు గలిగించిన నష్టము అపారము. అన్ని మండలములవారును, ఇందలి ప్రజలకు తోడ్పడుట ధర్మము. ఇట్టి సహాయము జేయు తలంపుతో రేపటిదినము సాయంకాలమును రాత్రియు ఎల్ఫిన్ స్టన్ బహుస్కాపు కంపెనీవారు, "హార్టు ఆఫ్ ది హిల్స్" అనునాట కమును ప్రదర్శించెదరు. మే రీఫిక్కుఫర్డు అను సుప్రసిద్ధ నటురాలు ప్రధానపాత్రను ధరించును గాన, ఈ ప్రదర్శన మెల్లరకు నానందము నొసగ గలదు. వరదలచే బాధితు లయినవారికి సహాయ మొనర్చుటకును, ప్రదర్శనమును వీక్షించి సంతసించుటకును లభించిన యవకాశమును వినియోగింప మద్రాసు పౌరులను గోరెదము.

ఇండియను బ్యాంకు:—ఆగష్టు 31 తో అంత్య మగుమాసమున ఇండియను బ్యాంకు క్లరీకేషన్ లికిందింప మగ నుండెను:—

అప్పు	
చెల్లించిన మూలధనము	1279200.0-0
రిజర్వుఫండు	600000.0-0
డిపాజిట్లు	6618526.10-11
బిల్లులు (ఇంకాంట్)	4064747.6-7
చిల్లరలు	185870.10-6
మొత్తము 9748844.14-0	
ఆస్తి	
అప్పుయచ్చినది	782745.14-6
బ్యాంకింగ్ ఫండు	115661.10-0
బడ్జెట్ ఫండు	44945.8-0
బిల్లులు గనుబా తవలినవి	1064747.6-7
చిల్లరలు	48877.4-1
నిల్వకోశం	1091867.0-10
మొత్తం 9748844.14-0	

విదేశ వార్తలు

ఆఫ్రికాదేశీయులు

పరిపాలనావిక్కులు

బండిలువాద్దుల తిరుగబాటుకు కారణము

జినివా, సెప్టెంబరు 1:—బండిలు వాద్దుల తిరుగబాటుకు ముఖ్య కారణము శ్వేతజాతియును, నల్లజాతియు, ఒండ్రులను నమ్మక పోవుటయే. ఇట్లు ఉభయమును ఒకరి నొకరిని విశ్వసించకపోవుటచే ఇదివరలో నెరుతి ఆఫ్రికాదేశములో బండిలు వద్దులుతిరుగబడిరి. ఇచట దేశీయులు, శ్వేతజాతియును పనిచేయుటకే బుట్టిరని కొందరు విద్యాధికులు గూడ తెలియజేసిరి. ఈ విషయమై దేశీయుల సాక్ష్యమును దీసికొనుటకు విచారణ సంఘమువారికి ఇంచక పోవుటచే దేశీయులను అణచుటలో అతికాశ్యముతో ప్రకటించిరి లేనిదీ చెప్పబడుట విశేషమని విచారణసంఘమువారు మన్నురు. జాతిసమితి ఒడంబడిక ప్రకార మిపుడు దేశీయులు లాభములే శ్వేతజాతియు లాభములకంటె ఎక్కువక బాడెడు చున్నది. కాని స్వల్పసంఖ్యాకులగు శ్వేతజాతియు లాభములే కాపాడుటకు నెరుతి ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు తమ అధికారమును వినియోగించుచున్నారు.

భారతదేశము-దక్షిణఆఫ్రికా యూనియను సుప్రా ద్భావము

లండన్, సెప్టెంబరు 1:—కేపు 'ట్రేడ్స్' క్రికెట్ డాక్టరు గారు చట్టమునుగూర్చియు, కెన్యా లీక్యామను గురించి ఇటీవల జరిగిన వారతాళమును గూర్చియు ఇట్లు వ్యాఖ్యానము చేయుచున్నది. తుదకు భారతీయులు బుద్ధిగ్రస్త చెదడగాక. ఇక్కడ వారతాళమును గూర్చి చట్టమును అవినీతి ముగ అగోచరించిన ముందైన వివేకముతో గ్రస్త చెదడగాక. భారతీయులను, దక్షిణఆఫ్రికావాసులను ఇద్దరికి లాభారముగ నుండునట్లు అసియానుగ్యు సెట్టు పరిష్కారము చేయవలసివచ్చును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యూనియను ప్రభుత్వము వారికి ఆలోచించి చేయవలెనని భారతీయులు తమ పాలకులతో శ్వేతజాతియును తమరు జూచుచున్నారము. ఇది ఎన్నడు తటస్థించునా యని ఎవరు చూచుచున్నారము. ఉభయయును ఇష్టపడినచో కృతకరమును చక్కబడుటకు ప్రోత్సహించియును నిజమార్గమును దొక్కిన సాధించలేని కార్యముండదు. భారతీయులు దక్షిణఆఫ్రికాలో మాకున్న చిక్కులను కష్టములను తెలిసికొనవలెను. క్రొత్త కారముజేసి దక్షిణఆఫ్రికావారిబుద్ధిగచ్చునని తలంచుటయు అట్లుచేయుటకు ఇపుడు పూనుకొన్న మార్గమును భారతీయులకు ప్రదేశరహితే. ఈ మోకేబుద్ధిగలవీ తమకు సమాప్తతతిత్వ సందాదించగల మని భారతీయులు ఈ క్రొత్త కారకాసమును తలచెట్టిరి. అటులు కాసమును అయిపోయెట్లెచేసి భారతీయులకే ముప్పుగాని మాకు భయము లేదనుచున్నది.

బరోడా రాకొమారుడు

బరోడా రాకొమారుడు అంత్యక్రియలు పూర్తియై హిందూసాంప్రదాయము ననుసరించి చేయబడినది. దహనానంతరమున అస్తిలను ప్రాగుజేసి ఒకసాక్షిగా జైల్లీ బాగ్రిక జేసిరి. కొన్నివారములలో బరోడాను పంపెదరు. అచట అపర కర్మలన్నియు జరుపబడును. దహనమున భగవద్దీక్షనుండి కొన్ని వ్యోకములను పొందిరి.

మార్కు ధర

శాసన 1 కి 58500000 మార్కుల సమానము.

అమెరిక గనులలో సమ్మెకట్టు

న్యూయార్కులో అర్ధరాత్రివేళ 1 తేదీన గనులపనికాండు చాలమంది సమ్మెకట్టిరి. ప్రభుత్వమువారు రాజకారములను జరుపుచున్నను రాజీనామాచేసెను. 158000 మంది పనిచేయక సమ్మెకట్టిరి.

మొత్తమందిలి యుద్ధనాక లన్నియు స్థిరమై కేపునుండి మరలిపోయినవి.

వివిధ విశ్లేషణలు

సెప్టెంబరు, 2:—క్రొత్త డెయిలు పార్లమెంటుసభ 9 తేదీన సమావేశమగును.

ప్రభుత్వ సభ్యులు	68
రిపబ్లికనులు	44
ఇండిపెండెంటులు	16
కార్మికులు	15
రైతులు	15

ఈ విశ్లేషణ చాలసమయము ప్రభుత్వమువారు ఎన్నికలు జరుగుదులలో చొరబడి దాడినట్లు, ఎన్నికలయందు పోటీయను కలగజేసికొను ఏజెంటుల సరస్థుచేయుట ప్రభుత్వ తర ఎన్నిక సభల వైఫిరంగులను కాల్పుట, చాలగ్రహ్యమని రిపబ్లికను "సిక్స్ థింగ్" వారపత్రిక వాకొనుచున్నది.

రిపబ్లికనులు ఒకసంకల్పముతో ఎన్నికకు సంతోషించుచుండ నైనుటకు వారిని కుపానులను గాల్పిరి. ఇద్దరిని పోరాడుటకు కలిగెను. ఇతరపక్షములలోను చాలమంది చనిపోయిరి.

తిరువనంతలో ప్రీస్టేటు ప్రభుత్వము వారిలో అడ్డుకొనిరి కాని అపాయము జరుగలేదు. రిపబ్లికనులు కార్మికులు చేరిన ప్రభుత్వమునకు అడ్డునుండురు.

రిపబ్లికనుల అగ్రెస్టు

ప్యాంత్ ఎయిలెక్టోగారు ఎన్నికలందు విజయముగాంచి నందులకు ఉత్సవము జేయుచుండ ప్రీస్టేటు సేనలు వందలలో 50 గురు రిపబ్లికనులను అగ్రెస్టుజేసెను.

ఈ రిపబ్లికను లందరును రిపబ్లికను పక్షమును బలకరును వారే వీరినందరిని నైనుటకుండు బాంకీచులందుంచి నైనుటకు భవనములో ప్రవేశించుటకుండు కుపానులు గాల్పులడెను ఆ విధి కేసుకునున్న ఒక ఇంటికీటికిచుండా ఒక కుపానీగుండును దూకుటపోయెను.

బ్రిటిషు తపాలకచేరి

కాన్స్టాంటినోపొలులో నున్న బ్రిటిషు పోస్టాఫీసును, కరెపాల కచేరి—29 తేదీన మూసివేసెదరు. తదనంతరము కురుమక్రెపాలకచేరివారు (గేబులిటను, ఈజిప్టు, పల్స్టయను నుండి ఉత్తరముల నందుకొనెదరు.

తంగనీయకా దిగుమతులు

జినివా, సెప్టెంబరు 1:—తంగనీయకా ప్రజల లండనును కృతసాయముచే జీవించుచారు. అట్టిరి ఇండియా నుండి మొక్కజొన్న బియ్యమును నిల దిగుమతి చేసికొనవలసి కచ్చెనో 'ప్రభు'నెంటు మ్యాండేటు, కమిషనర వారు తంగనీయకా విషయమును గూర్చి జాతిసమితి సభవారికి నివేదించుచు తెలియగోరిరి తంగనీయకాలో బ్రిటిషుపాదు లగు భారతీయులెందరున్నారో కృతక సంస్థానములకు సంబంధించిన ప్రజలెందరున్నారో తెలియజేయవలెననిరి.

మొర్రోకో సైమియానుండి మెయిలు 8000 ఉత్తరములను గురువారమునాడు గోంపోయి వారము రోజులలో లండను జేరును.

మొర్రోకో సైమియాలో కలరా

బ్రసాలో 105, ఆబదాలో 48 గురు, మహ్మరాలో ఇద్దరుకు ఆగ్రు 22 తేదీనండి కలరాచే చనిపోయిరి. బాగ్దాదులో మరల చనిపోయినట్లు తెలియలేదు.

జనరలు హలిగ్జోగారు కాన్స్టాంటినోపొలునుండిపోవుచు, కురికా ప్రచారకులకు వీడ్కోలుపు నొసగి తుర్కీ వెక్సర్లముతో కులతూగుగాక యనిరి.

జర్మనీ ఆర్థికపరిస్థితులు

ఎరువులను పోషించుట మానవలెననియు మార్కు ధర బాగుకలుటకు మిక్త్యమువద్దకు లుకరించును గాని ఆర్థికవిధానము లాభములేదనియు బంగారు, నోట్లను, బారీచేయు బ్యాంకులను ఏర్పరిచిన బాగుండుననియు జర్మను ఆర్థికమంత్రి తెలియజేసెను.

డాక్టరు క్యూనో గారు

హంబర్గు అమెరికా పోగయోడ కాళి కథ్యకులుగ యుమింపబడిరి.

బవేరియాలో కెయిజరుపతాకమును

విరాజిల్ల చేయుట

లండన్, సెప్టెంబరు 3:—400,000 మంది పూర్వకాలపురుషులతో న్యూరెంబర్గులో ప్రవేశించి రిపబ్లిక పతాకమును తీసి వేసి కయిజరు పతాకమును విరాజిల్ల జేసి 2నియు న్యూరెంబర్గు పట్టణమునంతను ఆక్రమించుకొని తమస్వాధీనములో నుంచుకొని రినియు చికాగోలో నున్న బ్రిట్యూను వక్రిక తెలుపుచున్నది. ఇంతవర కేసంగతి భావపడలేదు.

వర్షియా వ్యవహారములు

ఇంతవరకు వెరిషియా ప్రభుత్వమువారు యునైటెడ్డు స్టేటులలో అక్రమ సుపాదించలేదు. రషియా వస్తుప్రదస్యమును జరుకునపుడే వెరిషియా వస్తుప్రదస్యముగూడ సేవారములో జరుగును. ఎంతెలు కేపులో ఇంకోక జర్మను పోగయోడ మోటారు క్రెక్లతోను గాజుసామానుతోను దిగినది. ఇంకను ఇండు పోగయోడలు దిగుచున్నవి.

ప్రి మల్ ప్రెస్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ వారు

ఇటలీవారి చారుణకృత్యములను ఖండించిరి. సామాజ్య కాంక్ష హోంజంజాలెర్నను వదిలి యునైటెడ్ గర్మనీ పాధించుచున్నవనిరి. జపానులో భూకంఠముచే గల్గిన ఘోరసంక్షోభమునకు సభవారు సానుభూతిని జూపిరి.

నానాజాతి సమితి

నాల్గవ సభా ప్రారంభము

జపానుపట్ల సానుభూతి

జినివా, సెప్టెంబరు 4:—నానాజాతి సమితివారి వార్తల సభ ప్రారంభమాయెను. సభవారు జపాను పట్ల సానుభూతిని తెలియజిల్లిరి.

నవ్వుపరివహరములు

నవ్వుపరివహరములు ఎంత కాలమైతే అంతర్జాతీయసంబంధములకు చిక్కులను కలిగించునో అంతవరకు జాతిసమితివారి పని చాల మితముగ నుండును. నానాజాతిసమితి సౌఖ్యము అందేకొనిన గమ్యస్థానమును సమితివారు ప్రేమణా చేయవచ్చునని సభాధ్యక్షులనిరి. సభాధ్యక్షులుగ డాక్టరు డిలాటారంటీ క్యూనోగారి నెన్నుకొనిరి.

భారతదేశములో వాయువాంతా ప్రచారము

ను నెలకొల్పు విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు పేక్ష జేయుచున్నారు. నలుగురితోబాటు ఇండియా ప్రభుత్వమువారిపై నిశ్చయించుకొన కన్ననో అనల ఖచ్చ ఎక్కువగును. పనిముట్ల ఖరీదు నెరిగిపోవుక. ఇండియాలో వాయువాంతా ప్రచారమును నెలకొల్పు విషయమై ఇండియా కార్యాలయమువారికి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు వదిలిపెట్టిరి.

ఈలోపుక బొంబాయిలో ఇండోరోడియా తెలిగ్రాపు కంపెనీయొకటి రిజిస్టరు చేయబడినది

ఇందులో ప్రముఖులు భారతీ యశ్వకవారము డైరెక్టరుగ జేరిరి. భారతీయ రక్తప్రముఖులు సెట్టుబడిగూడ చాలవరకు భారతీయుల సామ్యే. (ప్రీట్టు మెక్)

ఆఫ్రికాలో

ఒక బాలుడు 15 ఏండ్లు ప్రాయముగలవాడు అతిమృత వ్యాధిచే బాధపడుచుండెను. లండనుకు వైద్యవిశేషకు వచ్చెను. వైద్యులయములో చేరునపుడు ఏ నిమిషమందు చనిపోవునో అన్నట్లుండెను. కాని 'ఎక్స్ సురికె'ను ప్రయోగించిన అయిదు రోజులకు ఎథాప్రకారము సంపూర్ణ ఆరోగ్యమును సంపాదించి హాయిగ నున్నాడు.

నవ్వుపరివహరములు

లండన్, సెప్టెంబరు 4:—నవ్వుపరివహరములనుగూర్చి కొద్ది రోజులలో కొన్ని ఏర్పాటులను జర్మనులు మిత్రమండలికి తెలియజేసెద రినియు ఈ విషయమై ప్రీస్టేటు గారు నిజమార్గము నలంబించిరినియు టైక్ వక్రికలు తెలుపుచున్నవి. ప్యాసి నులో రాచకేయ కర్మమునా రందరును జర్మను ఛాన్సిలరు యుపన్యాసముతో ఉప్పొంగుచున్నాడు. జర్మనులు లొంగుబాటుకు వచ్చుచున్నారనియు సాత్వికనిరోధము త్వరలో అంత్యమొందుననియు దీనితో మిత్రమండలి అందరును కలిసి పనిచేయుటకు ఏర్పడుచున్నది. పరిష్కారమునకు సభకు గు మార్గ మేర్పడవచ్చును.

జనాభా పత్రము

నగరము లన్నియు భస్మీభూత మగుట

కోట్లకొలదిసాక్షు నాశన మగుట

ఘోర విషాదము

ప్రభుత్వ కర్తవ్యము

లండన్, సెప్టెంబరు 2:—బోకియోనుండినేడు లండనుకు ప్రత్యక్షముగా తెలియజేయు కిచ్చేపథము భూకంపముచేతను అగ్నివ్యాలు చేతను బోకియో, యొకహామపట్టణములు పూర్తిగా నాశనమైనవనీ ఈతంతివార్తలను తెలియచున్నది. ఈరెండునగరములందు పోయినజనసంఖ్య వేలమైబడినది. ప్రస్తుతము ఎంతమంది పోయినది అంచనా వేయుటకు ఏమిలేదు. కోట్లకొలది ఆస్తి పోయినది. నాశనమైన అగ్నినగరములందును నైనికాశము అమలములే యున్నది. బోకియోలో మాత్రము అల్లయు లేక అంతయు సకముగానే యున్నది. సహాయము అత్యవసరము.

500000 మంది బోకియోలో చనిపోవుట

కాక, సెప్టెంబరు 2:—భూకంపము, అగ్నిప్రమాదముచే బోకియోలో 500000 మంది చనిపోయినటులు పోలీసువారి ంపవాసముచున్నారు.

యోకహామాలో మృతులసంఖ్య

టోక్యో, సెప్టెంబరు 4:—యోకహామాలో 40,000 మంది మాత్రమే మిగిలియున్నారు తక్కినవారందరూ చనిపోయినట్లుచూపే యుచున్నది. లేదా తక్కినవారు ప్రాణ సురక్షదార్థము ఎక్కడికైన పోయియుండవచ్చు.

అమెరికనుల సహాయము

నిన్నటి రోజున అమెరికా ప్రభుత్వమువారు నైద్యులను ఆహారపదార్థములను జపానీయుల నిమిత్తము ఆరు పాకయోడలలో బంపిరి. వారు యోకహామాకు నిన్నటిదినమే బయలుదేరిరి.

వ్యాధిగ్రస్తుల చనిపోవుట

టోకియోలో విశ్వవిద్యాలయపు వైద్యాలయములో మృత్యుగోకులు భూకంపముచే700 మంది చనిపోయినటులు క్యాక్ ప్రాంసిస్కో వార్తలు తెలుపుచున్నవి.

టోకియో అగ్నిప్రమాద వృత్తాంతము

ఒసాకా, సెప్టెంబరు 4:—గాలిగొట్టములను భూకంపము బ్రద్దలగుటచే అంటుకొని నాలుగుమాటల అగ్నివ్యాలు వ్యాపించెను. నగరమంతయు మంటలచే నరకప్రాంతముగ నుండెను. ఇండ్లకింద కూలిపోయినవారికి సహాయము చేయుటకు గూడ ఏమిలేకంద పొగ చుట్టవేసెను. దీనికితోడు వాయువేపుడు తోడ్పడుటచే నగరమంతయు అగ్నివ్యాలులే నిచ్చెను చల్లార్యువారు ఏమియు చేయలేపోయిరి. 24 గంటలు అగ్నివ్యాలు నిరంతరముగ ప్రజ్వలిల్లినవి. ఎవరూ చల్లార్య లేకపోయిరి, శాంతిరకై నవీడవ సైంకులు ఇండ్లను పడద్రోసి నివృత్త చల్లార్చిరి.

టోకియోలో 5000000000 వస్తుము

గల్గెననియు మరల నగరమును నిర్మించుటకు రెండుసంవత్సరములు పట్టు సనుచున్నారు.

విశ్వాసు—ఇట్లు

టోకియో 3500000 బుష్మెలు విశ్వము తగులబడినవి.

యోకహామా

ఈ 90000 విలువగల పట్టుసరకు పోదెనది. కాని పోయినది.

అగ్నివాద భార్యలే తాము నడచుకొని బ్రతుకుటకు పాపము కొందరు స్త్రీలు పిల్లలు ఆసాకుసాతోటలో నున్న నిర్జలా మిమిరి. వీరు చనిపోయిరి.

ఇసుకవారు లన్నియు పోదెనవి. టోకియో కోలు ఇసుక దారిమీదనున్న కంటేలన్నియు నాశనమైనవి. స్త్రీమనులు కరకు రావస్త్రీలి అయినవి. శ్రేణిన్నియు బ్రద్దలైనవి. మరల వీటిని కాగుజేయుటకు రెండునెలలు పట్టును.

యోకహామా భస్మీభూత మగుట

యోకహామాలో నరకప్రాంతముగ నున్నది. ఎక్కడ జూచినను అరాచకమే. దిక్కులేకొన్నది. నానాగోలగ నున్న యిది. సానికాధికారులకు వసతియు లొంగుటలేదు. ఏమియు చేయలేకున్నారు. నగర మంతయు భస్మీభూతమైనది. వీరు లన్నియు కథములతో నిండ్లపోయినవి.

ప్రధానమంత్రిని ముట్టడించుట

టోక్యో, సెప్టెంబరు 4:—ప్రధానామాత్యుని ఎవరో జంప యత్నించినదియు కాని చంపినటులు రుజువుగాలేదనియు తెలియచున్నది. 'నేమలకట్టు'లో ముట్టడించి రియు దగ్గిర నున్నవారు తప్పించుటచే నాంతికుటగరి తప్పిపోయిన దనుచున్నారు.

జపాన్ యువరాజు ఉదారవిరాళియు

ప్రజలబాధను మాన్పుటకు సహాయార్థము యువరాజు 1000,000,000 (ఎన్ను) జపాను నాణెములను విరాళ మొసగిరి.

రాజవంశము

చాల మందికి గాయములు తగిలినవియు, చాల మంది చనిపోయినవియు తెలియచున్నది. పిమిటిజుడురాకొమారుడు పోయె ననుచున్నారు.

కోలులోనున్న విదేశీయులు కొన్ని గంటలలో 80000 ఎన్నుల నాణెములను సహాయార్థము వసూలు చేసిరి.

పురాతన గోపురము

ఒకటి చెక్కుచదరకుండెను. క్రొత్త గట్టిన భవనము లన్నియు కూలిపోయినవి.

బ్రిటిషువారి సహాయము

జపాను ప్రభుత్వమువారికి కావలసిన సహాయము వంతను చేయవలెనని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషు నావాధికారుల కు త్రవ్వజేసిరి.

భూకంపము

అతిభయంకరముగ పట్టణమువంతను కదిల్చి ఊపి వదలి బ్రెట్టెననియు దడదడలాడించెననియు నైమానికవర్తమువారు విమోసించిరి తెలుపుచున్నాడు. కిర్రాత్రి 10 గంటలకు అతి భయంకరముగ నుండెననియు ఉదయం 8నుండి 4-30 వరకు ఒక మోస్తరుగనుండె ననుచున్నారు.

టోకియో ఘోరవిషాదము

ఒసాకా, సెప్టెం 4:—అగ్నివ్యాలుచేడి 150డిగ్రీలు మించిపోయెను. వేడిభరించలేక చాలమంది చనిపోయిరి. గోరువట్టు మీదకోకటిపోటువోలె వానలు ప్రవాహములకిందకురిసెను. ఇక ప్రజలబాధ చెక్కుసరిగాదు. నమిదానదిదగ్గర వేనతలుప్రజలు కరణుజొచ్చిరి. కొందర ఆకటివాదభార్యలేక ఏవ్వైత్రి నదిలోడిరి. వేలకొలది భూకంపముచే చనిపోయినవారి కథములు ఈ నదిలో తెలుచున్నవి. 10 వేలమందికి తిండియు గడ్డయు లేదు. వీరిని జూచిన కడుపు బ్రద్దలగుచున్నది. వ్యాధిగ్రస్తులు ముసలివారును పరతాదనముచే చనిపోయిరి. చనిపోవుచున్నారు.

అమెరికను బ్రిటిషు కాన్సులులగతి

కోలు సెప్టెం 4:—యోకహామాలోనున్న విదేశీయు లందరూ ఇక్కడకు వచ్చిరి. శేపులోనున్న 100 మంది చనిపోయిరి. అమెరికను, బ్రిటిషు కాన్సులులో గూడ చనిపోయిరిని భయపడుచున్నారు.

అమెరికా రాయబారి

కుర్రీతముగనే యుట్టుట తెలియచున్నది. యోకహామాలో విదేశీయులు చాలమంది చనిపోయిరిని సాగ్యోనాన్న యునైటెడ్ స్టేట్స్ కు కాన్సులు తెలుపుచున్నాడు. అమెరికను సహాయము

భూకంపముచే జీవ పతన జపానుప్రజ లందరకును కత్తికంచలేక అమెరికను లందరును సహాయము చేయవలెనని అమెరికా అధ్యక్షుడు తెలియజేసెను. జపాను ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడవలెను. తమ నాకలన్నియు పోయి సహాయము చేయుటకు ప్రారంభించవలె ననిరి. జపాను ప్రజల నిమిత్తము 5000000 డోలరులను ప్రోసచేయుటకు అమెరికా రెడ్ క్రాస్ సంఘమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. పనిచేయుట ప్రారంభించిరి.

లంకా పురపాలకాధ్యక్షులు

జపాను ప్రజల నిమిత్తము సహాయక నిధిని వసూలుచేయుటకు మార్కెట్ కా సామము, ఏర్పాటుజేసిరి.

భారతదేశములో బ్రిషుటివారి

విధానము

స్వచ్ఛాస్వతంత్ర్యము లుండవలెనని స్పష్టమైనాని యనుట (విటోరియా సెప్టెంబరు 4:—సామాజ్యవర్గ కేగుచు స్పష్టమైనాని దక్షిణ ఆఫ్రికా, ఐర్లండు ఈజిప్టులో బ్రిటిషు విధానమును గూర్చి ప్రస్తావించిరి. తత్సందర్భమున ఇండియాను గూర్చి ప్రస్తావించుచు జనసంఖ్యయందు భారతదేశము చాల గొప్పది అతికష్టముమీద బ్రిటిషు రాచరీయవేత్తలు న్యాయము, స్వాతంత్ర్యము అను బ్రిటిషుఆదర్శములను భారతదేశమునకు అనుకరింపజేయ యత్నించుచున్నారు. వారి యత్నములు సఫలీకృత మగు గాక, కాని విజయము న్నను లేకున్నచు, బ్రిటిషు రాజ్యాంగ వేత్తలు స్వచ్ఛాస్వతంత్ర్యములను నిలబెట్టుటకు బద్ధులగులై యున్నారని ప్రపంచములో అందరూ అంగీకరించిన విషయమే. ఇది నిస్సంశయము. రాజకీయములందు రామే నాయకులుగ నుండవలెననిగాని నైనికబలముచే ప్రపంచమును పాలించ వలెనను భావమునగాని వారు బ్రెట్టుకొనలేదు. ఈకాటిని వారు వదలుకొన్నారు.

అంతర్జాతీయపోలీసు కాంగ్రెస్

నవ అమెరికానుడ ప్రతినిధిసంపెను నేరములను, దూపు మాపుటను, నేరములు లేకుండ జేయుటను, అంతర్జాతీయ పోలీసు సహకారము కేర్పరుచుటను అగ్ని దేశము లందును ముఖ్యస్థానములందు పోలీసు కేంద్రస్థానముల కేర్పరచవలెనని యు తీర్మానములు చేయబడినవి.

ఇకమీదట ఒక కేకమునుండి ఇంకొక కేకపు సరిహద్దులలో నేరములు దాగానుటకు ఏమిలేదు. వీరిని ఆజేతములవారు పట్టి ఇయ్యవలసినవృత్తు. ఇకంతయు ఈ కాంగ్రెసు తీర్మానములకు అంకితులు అమోదించిన నే ఇట్లు జరుగును.

జపానుప్రభుత్వమువారి బాధ్యత

ఒసాకా, సెప్టెం 4:—ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వమున ఈ ప్రజలందఱును ఆహారమును సమకూర్చవలెను. తల దాచుకొన ఫలమును జూపవలెను. టోకియోలో 2000000 మందిని, మరితర చుట్టుప్రక్కల జిల్లా ప్రజలకును క్రమము నియమనియున్నది.

టోకియోలోను, మరితర ప్రదేశములందును సక్రమ పరిస్థితులను కలుగజేయవలెను. దోపుములు ప్రారంభమైనవి. దీని నాపుజేయుటకు నైనికాశనము ప్రవేశపెట్టబడినది.

టోకియో, మరితర నగరములను, రైలుదారులను, తంతులను, టెలిఫోనులను, కోర్టులను మరల బాగు చేయవలసి యున్నది. ఇవన్నియు పూర్తియగుటకు అధ్యయము 1000000000 పానులు గావలెను.

అధికారుల ప్రకటనము

లండన్, సెప్టెంబరు 5:—టోకియోలో 10000 మందియు యోకహామాలో 100,000 మందియు చనిపోయిరిని జీవించుజపానుయొత్తవర్తమువారు తెలుపుచున్నారని రూటరుకంటి నియ్యుచున్నాడు. టోకియోలోవృత్తచరములు కర్తవ్యనిబాగుపడుచున్నవి. నీటివనతి కిట్టింది లేకుండ మరమ్మతు చేయబడింది. నాలుగు వార్డులలో వీధి వీధములు మరల ప్రవేశపెట్టబడినవి. ఆహారపదార్థములు గడ్డయు అగుచున్నవి. ఆరు యాధనాణె విశ్వాము బస్తాలను పట్టుకొనినవి.

పాడైన ప్రదేశములు

ఒసాకా, సెప్టెం 5:—20000 చదరీపు మైళ్ల విస్తీర్ణము పాడైనది. ఇందులో 15000000 ప్రజలున్నారు. టోకియో, యోకహామా, యోకోకుగా, కావకురు, నాగోనీ, నిగోకపట్టణములు గలవు.

బస్సీమా ద్వీపము

ఒసాకా, సెప్టెంబరు 4:—బస్సీమా ద్వీపము అవృశ్యమాయెను.

చీనావారి సహాయము

టోక్యో, సెప్టెంబరు 4:—జపానుకు విశ్వామును సహాయము చేయుటకుచీనానుండి వైదేశీయులకు ఎవరుచేయ రాదని ఉత్తరువును ప్రకటించుటకు మంత్రవర్తమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. వీరిదస్సీతిని కావుటకు 200000 డాలరును గూడ సహాయము చేయుట కేర్పాటు జేసికొనిరి.

జపానుయొక్క ఘోరవిపత్తు

మదనమోహన మాళవ్యగారి ప్రకటనము
భారతీయుల కర్తవ్యము

కాకి, నెవ్రెంబరు 5:— పండితమన మోహన మాళవ్యగారు ఇట్లు తలచినవి:— జపానునందలి మనసోదరులకు సంభవించిన ఘోరమగు విపత్తును భారతీయులందరూ మనఃపూర్వకమున సానుభూతి దెలుపుచున్నాము. విశేషసంఖ్యాకులగు భారతీయులు తమసానుభూతిని కాన్పరూపమున గొప్పరతులని విశ్వసించుచున్నాము. మనసానుభూతిని దెలిపి, మన శక్తిగొలది మనసోదరుల కష్టముల నివారణకు దోడ్పడుటకు గాను బొంబాయి, కలకత్తా మొదలగు పెద్దపట్టణము లన్నిటియందు కథలు జరుపవలె నని నూచించుచున్నాను. కాకిపట్టణమున నుక్రవారము సభజరుగును.

15 లక్షలమంది మరణించుట

సిద్ధా, నెవ్రెంబరు 5:— పాంగాయనందలి జపానుపధాన రాజుబాబుగారి ఈ క్రింది తంతివార్త క్షణమునందలి జపాను ప్రధానరాజుగారికి జేరెను:— మరణాకా స్థానమునందలి వచ్చిన వాయువాస్త్రం వలన కట్టుతెలియచున్నది. భూకంపములవలన బొకయోప్రాంతమున గలిగిన కష్టమును గురించి సరియగు వివరములు తెలియుటలేదు. వివర చాలామంది ప్రజల కపాయము గలిగెనని తెలియచున్నది. ఒక్కటివచ్చి మిగిలిన తంతివార్త మార్తలను లన్నియు భగ్నమయ్యెను. పునభూమి, యోభామా, యోకకుళపట్టణములలోని వాయువాస్త్రాలములు సంపూర్ణముగ శిథిలమయ్యెను. ప్రాణములరక్షించుటకు సాధ్యమగు ప్రయత్నములన్నియు నొనర్చబడుచుండెను. బొకయోయందలి పెద్దపెద్ద ప్రభుత్వధనములును, వర్తకధనములును ఇంచుమించు సుభూర్ణముగ నాశనమయ్యెను. అగ్నివ్యాలుచే పట్టణమంతయు తుడిచివేయబడెను. కదిలకులవందలకొద్దల గృహములను అసారములేక అల్లడుచున్నార. గాయజడినవాడగాని మరణించినవారు గాని దాదాపు 15 లక్షలమంది యందుకు. యోభామా, కామకుళ, యోకోనూ, రాజోన్న మొదలగు పట్టణములెక్కువ కష్టమునందెను. ప్రజలకు సహాయ మొనర్చుటకు బొకయోయందును, యోభామాయందను గూడ సైనికశాసనము ప్రకటించబడెను. క్రొత్త యామెటామంత్రికర్మము నెవ్రెంబరు 2 క తేదీన స్థాపించబడెను.

మరణించినవారు

ఒకోనో, హిరనో అను మృతులెక్కువ గానించుట లేదు. కాదోరాబు యామిషి నా రాజకుమారులు మరణించిరి. క్షిప్రమార్తలు కెయిన్ రాబు గానించుటలేదు. ఇదివరకు ప్రధానమంత్రిగలగన్న సీన్సు కట్టుకొనుటకు పాక్షి ప్రభువు గార్లు మరణించిరి పికాకుపట్టణమునకు తూర్పునకున్న వార్తాలయము లన్నియు చెడిపోయెను. బొకయోనుగురించి వివరములు తెలియుటలేదు.

జపానునకు తంతివార్త

కలకత్తా:— బొకయో యోభామాలు వంతుడు తంతివార్తలు విసాకా పట్నముమీదుగా వంతుడు నని తంతికాఖవారు ప్రకటించిరి.

బర్మా గవర్నరుసానుభూతి

రంగూను నెవ్రెంబరు 5:— జపానునకు సంభవించిన ఘోరమగు విపత్తునకు సానుభూతిని దెలుపుచు అనుకోనిసంత ఆపాదముగలగలేదని తరువాతివార్తలు దెలుపు గాక యని ఆశించుచు బర్మాగవర్నరు జపాను రాజుగారికి తనకృతజ్ఞతను దెలుపుచు తిగి తలవించెను. భూకంపములవలన కలిగిన కష్టము నగురించి సరియగు వివరములు తెలియలేదని అందు దెలుపబడెను.

కార్పొరలు హత్యకేసు

కరాచీ, నెవ్రెంబరు 5:— డెమ్మెటను సామ్రాట్ కటాలము నందలి నైకకుడు ఆగ్గర్ 5 తేదీన ఆంగ్లాను అను కార్పొరలు అను హత్యకేసులో కొట్టగా నారెడు మరణించెను. అందుచే డెమ్మెటై హత్యకేసు మాగిపోయెను. సింధుకాన్యాడివలన కమిషనరుకు డి. సి. కెన్వడిగాకే, అల్బోబరు, రిక తేదీన ఈకేసు విచారించబడెను.

బటలి - గ్రీకు పోరాటము

ముస్సోలినిగారి స్థిరచిత్తము

జాతిసమితిని ధీక్కరించుట
సమితినుండి చీలిపోయెన మని భయపెట్టుట

లండన్, నెవ్రెంబరు 4— రాత్రి 1/15 రోమునుండి డెయిలీ మెయిలు ప్రతికానిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు:— గ్రీకులు మా అత్యంతదేశములో నున్న మరతులను సెరవేర్చుచే సేను కార్యక్రమమునకి మరలేదను. కాని గ్రీకులు మేముడిగిన సామ్యును వెంటనే ఇయ్యకున్న వచ్చేవారము 'తడిసిమోతకును' మేము ఇక్కడ ఉన్నంతకాలము అసారమగువ్యయము చేసెను. ఇకంతయు వారే ఇయ్యవలసి యుండునని ముస్సోలినిగారు ప్రతికావతి నిధితో తెలియజేసిరి.

గ్రీకులనుండి పూర్తిగా తెలిసియే తాను కార్యక్రమము నాకావశ్యము నంపి తి న ని ము స్సో లి ని గా రనిరి. గ్రీకులనుండి అధ్యయనము లను గై కొ న్ను గా ని గ్రీకులనుండి ఏమియు రావట్టుటకు వీలులేదు. గ్రీకులు తమ మరతులను పూర్తిగా చెల్లించువరకు ఈ అధ్యయనములకు దగ్గరనుంచు కొనెద ననిరి. గ్రీకులు గనుక మేముడిగిన సామ్యు నియమమునా ఇటలీ అంతయు కార్యక్రమమునే ఉంచువరకు కాలనిర్ణయము లేక కార్యక్రమమునే ఉండవలసివచ్చెను. గ్రీకులు అనివేశ్యముగ ఇటలీవారినిగారి వారి సాత్తుక, ఆస్తిని ముట్టడించుచో ఇంకొకటె ఎక్కువ గ్రీకు రాష్ట్రమును ఆశ్రయించుకొనవచ్చును. గ్రీకులు గనుక ముట్టడించిన తరుణము మేము సైన్యములను వినియోగించవలసివచ్చుననిరి. జాతిసమితియన్న ఇటలీవారికి పూర్వభావము గలను. దీనినిగి జాతిసమితికిని సంబంధములేదు. సమితి పట్టుదలతో కోకర్మము కలగజేసికొనెదమన్న తాను జాతిసమితినుండి చీలి పోయెదమనుచున్నాడు.

బాల్కన్సు యుద్ధము

బాల్కన్ ఉపద్రవమును గూర్చి మీ యభిప్రాయ మేమని యడుగ అనేక కారణములచేత యుగోస్లావియాతో యుద్ధముచేయవలసివచ్చెను. సేనుకష్టములనుకలగజేయవలయు కొనెను ఈపాటికి ఈచిన్న రాజ్యము లన్నియు ఇటలీని అసామర్యముగ నెంచక ఇతరరాజ్యములతో బాటు పెద్ద రాజ్యముగ నెంచి తెలిసికొనుట మంచిదనిరి.

ఇటలీవారి దృఢసంకల్పము

రోమా, నెవ్రెంబరు 4:— ఇటలీ గ్రీకులకును జాతిసమితి ఎంత మాత్రము పరిష్కారము చేయవలకు పూనుకొనరాదు. ఈసమస్యను చర్చించుటకు జాతిసమితికి ఎంతమాత్రము అధికారము లేదని ఇటలీ ప్రతినిధి తేవుజాతిసమితికభిలో తెలియజేయును. అంతకు నలేదు గూడదు, మేముపరిష్కారముచేసి తీరదమని కట్టుబట్టిన జాతిసమితినుండి మేము చీలిపోయెద మని ముస్సోలినిగారుమంత్రి వర్గపునభిలో ప్రకటించిరి.

ముస్సోలిని గారు బ్రిటిషుప్రతికలవాక్యభాగములను బాచి వారివైఖరినిబాచి చాల ఆశ్చర్యపడిరి. వీరివలన రాచకీయ పరిస్థితుల నిజస్వభావము బయల్పడినది. ఇంతసమయి అయిన ఇటలీవారు వీరి శ్రీరంగపునీతుల సమ్మి మోసపోజాలరని ముస్సోలినిగా రనిరి.

జాతిసమితిసభ మరల ఆపుజేయుట

జనీవా, నెవ్రెంబరు 4:— రోమునుండి క్రొత్త ఉత్తరపులలో సీనియర్ గవర్నరుగారు సేను వచ్చెదరు. అంతకరకు గ్రీకు ఇటలీ వివాదమును తరికిలించుట ఆపుజేయవలె నని ఇటలీ ప్రతినిధి గోరుటచే జాతిసమితిసభ వాకు కథను రి లేది వరకు నాపుజేసిరి.

స్వాతంత్ర్యసమయముల గూర్చి తిక్కానించుటకు జాతిసమితికభివక్త స్వాతంత్ర్యసామిచారణసంఘమునకు స్వీకృతీయమైన మెత్నా గానిని అభ్యర్థనగా నియమించిరి. వీరిని నియమించుటకు కారణము ముస్సోలినిగారి చర్యయే.

ముస్సోలినిగారి బెదరింపు

లిక్సీ, అధికారి నెవ్రెంబరు 29:— ఇటలీవారి వైఖరిని మాన్యునానుటలు అతి స్వేచ్ఛాభావముతో రాయవారములు జరిగినవి.

తేరిదికము ఈ వ్యవహారమును పరిష్కారముచేయుటకు జాతిసమితి పూనుకొన్నచో తాము జాతిసమితినుండి విడిపోయెదమని బెదరించుచున్నాడు.

ఎర్రలైన జాతిసమితిలో తేరిదికప మరల విడిపోవలె నన్న ముందుక రెండేండ్లు పోటీను ఇయ్యవలెననియు ఈ రెండేండ్లు పోటీను ఇచ్చి విడిపోవుమునునకు అంతరంగా తియ్య

వాక్యకేతన యున్న అన్నిటిని సెరవేర్చునని విడిపోవుటకు వీలులేదని కొంద ననుచున్నారు.

జాతిసమితి సభవారినివయమును జాతిసమితి ఎన్నట్టి కారకచేసిన ఏమియులాభములేదు. ఇటలీ చేయవలయున్న కార్య మేదియు వీని బాధించదు. ఇటలీతోందరడడి ఏ కార్యము నైన జేసిన క్రేటులికును చాల విచారించును. జాతిసమితిలో తేరిదిక ఒకసభ్యుడు తన బాధ్యతను సెరవేర్చుటను అత్యధి ఇతర సభ్యుల బాధ్యతపట్ల ఎట్లు పరిణమించునది తెప్పటకు వీలులేదు.

కార్యక్రమముట్టుక

లండన్, నెవ్రెంబరు 4:— కార్యక్రమపట్టణమును సాయుధతై గ్రీకులు కాపాడుటలేదు. అందుచే వీరు ఈపట్టణమును బాంబులతో కాల్చి ముట్టడించుట అనవశరమని బ్రిటిషు సైన్ కాన్పులు, ఆమెరికను అధికారియు ఇటలీ సేనాని ఒడకర్లకు బోయి తెలియజేసిరి. కార్యక్రమము ముట్టడించుటకు ముందుక ఒక క్షణంబు మోచ్యుక నిచ్చిన చాలదని క్రేపునుగారు ఖండించిరి. కేరణాగతులున్న కొటలై బాంబులను వేయట పాడిగా ననిరి. పోలీసు పాతకాలతై బాంబులను వేసిన ఆచటనున్న 1150 ఆనాధకరణాగతులకు ప్రాణభయము గలుగునగాన బాంబులను వేయగూడదని ఆమెరికను అధికారి తెలియజేసెను. తాము పాతకాలతై వెనుకనున్న కొటలై బాంబులనువేసి ముట్టడించుచున్నారనని ఇటలీ ఆడ్చి రలో సోలీగారు బదులిడి. ఆ తుపాకులు, బాంబులు ప్రయోగించబడినపుడు పాప మీ అనాధ కరణాగతులగు పిల్లలు చని పోయిరి. తురకాక్రతులైరి. వీరి బాధలను జూచిన గుండె బ్రద్దలగుచున్నదని ప్రత్యక్షసాక్షి తెలియజేయుచున్నట్లు ముఖరు ప్రకటించుచున్నాడు.

జనివాహంతకులను బట్టి తెచ్చినందులకు బహుమతి

ఏథెన్సు, నెవ్రెంబరు 4:— జనివాహంతకులను బట్టి ఇచ్చిన వారికి బహుమతిని ఇచ్చెదమని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. క్లురు గొల్లవాండ్రను ఇంతకును అచ్చెనుజేసిరి. ఇందులో ఒకడు హత్యజరుగుచుండ జూచెను. తక్కినవారు ఆత్మనీయాసనబద్ధుడు దాటిపోవుచున్న ఆరుగురిని జూచిరట.

కర్మక్రమ గవర్నరు బాధ్యత

లండన్, నెవ్రెంబరు 5:— ఈనాళ్లకు కర్మక్రమ గవర్నరు బాధ్యత దని సీనియర్ కలాండోగారు జాతిసమితిసభలో తెలియజేసిరి. ఈ నాళ్లకు కొటలైనే జరిగెను. ఇచ్చట సైనికులు చొరబడిన సరోధము జూచెనని ఈ గవర్నరు తెలియజేసెననిరి. ఆ ప్రకారము వివరముచే సైనిక ప్రజేకులపై కాల్పులు నని మోచ్యుచించిరి.

గ్రీకు ప్రతినిధి కేక్కు సంకలిని గూడ వివరలయు నని రాబర్టు సీనియర్ ప్రభువు పట్టుబట్టుటచే ఇటలీవారు ఆడేసింక గూడదనిరి.

గ్రీకు ఏర్పాటులు

ఈ విచారణను స్వాతంత్ర్యసానువారు చేయునపుడు తటస్థతేయుల కద్దరిని కనిపెట్టుటకును, మద్దయులను విచారించినపుడు కనిపెట్టుటకును విచారణ సంఘము వారికి తోడ్పడుటకును నియమించవలెనని గ్రీకు ప్రతినిధి జాతిసమితి సభవారికి నూచించిరి.

సాతులగు వారి కుటుంబముల కెంత తరిహారముల నీయకలెనో నిశ్చయించుటకే విచారణ సంఘమువారు జనివాలో సాధ్యమైనంతతర్కతో సమావేశము కావలె ననిరి. ఈ విచారణ సంఘమువారు, తిక్కానించిన పరిహారమున తరుణము ఇయ్యటకు క్విప్ బ్యాంకులో గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు ఇటలీ సాయుధ సరిపోవుకటుల 50000000 కైరలకు ధరావతు గలైనవనిరి. ఈ ఏర్పాటులచే జాతిసమితి సభలో కొంత అలబడి తగ్గినది. ఇటలీ గ్రీకు తగవును గూర్చి మరల ఏమియు చర్చించ గూడదని జాతిసమితిసభ కేగిన తన ప్రతినిధికి ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు తర్రపు జేసినట్లులు తెలియచున్నది.

మరాకో విప్లవకారులు

కొందరు ఇటలీసేనుల కేడుగొని 50 బ్రిటిషులో చని పోయినయిన మేహల్లా విప్లవకారులు పారిపోయినయిన, ఇంక 50 మంది చనిపోయినయిన తురకాక్రతులై రసయ్య తెలియచున్నది.

రెవెన్యూ

హిందూ విధానము

1-వ తేదీ శనివారము తరువాయి

సేన సరుకు కొంటలనుండి తీసి వస్తువులు విక్రయించుచు వేరుచేసెను. స్వీని గారికంపనీ, బాను గారికంపనీయు కృష్ణదేవి పేట వచ్చెను. హిందూ గారి సేన కొయ్యలను కట్టించి అటుండి పెద్దలను చేరెను. జడ్చిగొట్టెను వాయువార్త పామాను నరసపట్నం తెచ్చిరి. పితూరీ ద్వారా తే 28 న గూడలై వదిలి మాకారముగ తే 29 న రాజుగారిని తదితరులను కలచి పోయెను. ఆరాతి బాసంగి వెల్లి నిలింకము ఘాట్లపై నిలచిరి. తేది 30 రాత్రి అంతరికాం, కలకాపాము, కొత్తపాలపేట, తోగంపేట, గ్రామములు లూటీచేయబడినవి. ఒక శాఖకలను ముట్టడించిరి. రాజు ఫిర్యాదు గలదితోగూడ గోలగొండ వెళ్లి, తెలిఫోనిక కొంతభాగము తెంపివైచి, ధారకొండ వైపు పోయెను.

పాండ్యుగారి కీ వృత్తాంతము సరసము పాలెనుండి కొనుగోకి బయలుదేరుచుండగా తెలిసెను. వెంటనే ఆతడు గోలగొండ వెడలెను గాని విప్లవకారులనుంచూ మేమియు కనబడలేదు.

తే 2 న సేన స్వీని గారిని బానుపట్నం కృష్ణదేవిపేట పోయి యాదిగుర్రులిగా నుద్దేశించిరి.

విప్లవకారులు గామకొండవిడిసెనుండి మాసేన సర్వదా ప్రయాణములు సులువుచేసెను. ఫిర్యాదుదారులు ఎప్పటికప్పుడు విశ్రాంతి దీసికొనుచున్నారు. కనుక సే 2 కంపెనీ అని 50 మంది ముఖేదారు కణితుగారికొండను వారి స్వీనిగారి నాయకత్వమున విప్లవకారులను వెంటదించుటకు నియమించిరి. తక్కిన సేన యంతయు వాయువార్తపరకుతోగూడ కీనిగారిగల్గి నుండును. స్వీనిగారికేమునకు భోజనవిస్తూలును బానుచుండును. ఇందులకు ప్రత్యేకముగా పంపబడినవారే నదా పర్యాణములు చేయుచుండును. మిగతకంపెనీలన్నియు తగిన విశ్రాంతి గలిగి తమకట్టు క్రతువులు వచ్చుచున్న యుద్ధమునకు సిద్ధముగా నుండును.

పాండ్యుగారికి సర్వదా జ్వరము వచ్చుచుండుటచే వాల్చెరుపోయిరి. స్వీని గారే 4 కంపెనీల సేనాధిపత్యము వహించిరి.

కలకాపా, ఫిర్యాదుదారు ధారకొండలలోనుండి ముట్టడించుటకు నిశ్చయించిరి. కొలుబూతుగారి కంపెనీ సరసము పాలెము వెళ్లి సేనను గుఱువులుగుంపులుగా ధారకొండల నుండి వచ్చుచున్నా అన్నిటిని కాపాడుటకు పంపుచును.

బానుగారు, స్వీనిగారు కృష్ణదేవిపేట సేనలతో మోటారుల సిద్ధపరచుకొని అరవరకును స్థలమునకు పోవుటకు తయారగుచుండును. తే 4 న తేదీనూ ముతాదారుకు విప్లవకారులు తగినగామమును ఆరాతి లూటీచేయ నుద్దేశించి పారి తెలిపెను. వెంటనే స్వీనిగారిని ప్రత్యేకపుసేన 50 మందితో రమ్మరి తెలిఫోనిద్వారా తెలిపిరి. మేము తేదీనూ వెళ్లసరికి యెట్టిసందడియు లేదు. ఆ రాత్రియంతయు ఘాట్లపై చాల గ్రామములను స్వీని గారు వెళ్లిరి. గాని లాభము లేకుండెను. కనుక మరణాటి యుద్ధమునకు సిద్ధపట్టుకొచ్చిరి.

ఫిర్యాదుదారు లారాత్రి కృష్ణదేవిపేటలోడ్డు తెలిఫోను తీగను తెంపివైచి గోలగొండవైపు పోయిరి బానుగారు వాయువార్తములను వెలిపెను. బానుగారు వారిని వెంటదించెను గాని వారినిసూర్య యేమియు తెలియకుండుటచే తిరిగి కృష్ణదేవిపేట వచ్చెను.

స్వీనిగారు 10 కంటలకు గోలగొండ వెళ్లిరి. పితూరీ ద్వారా ప్రాంతములను యాగ్రామముదాటి ధారకొండకు పోయి పట్టు తెలిసెను.

వారిని వెంటదించుటకు నిశ్చయించిరి. బానుగారు సేనను సేనతో తే 6 తేదీయం 4 కంటలకు కృష్ణదేవిపేటవది వెళ్లిరి. రాజుగారి కుట్రకు భంగము కలిగింది ఫిర్యాది నిర్మాణము చేయి పూనుకొనిరి.

సమరము

బానుగారితో చాన్సలీగారు, ముఖేదారు రామనాయకులు, బహదూరు నేలనాయకు, ముఖమరసగారు, సే 2, 3 కంపెనీలలోనివారు 50 మంది గూడ తే 6ది కృష్ణదేవిపేటనుండి బయలుదేరి గోలగొండ అరకంటలో చేరిరి. ధారకొండనుకు పోయిరి ఈకొండమీద రాజునకు ప్రతిఘటనకలములు తెలిపి

గలదు. ఇచ్చటకు తరుమగా ఆతడు వచ్చుచుండును. సూర్యోదయమునకు సేనలు తేవాలయమునకు చేరెను. ఎడగో మకామేనీవిడిచివాయువార్త కనబడినది. అంతలోడు తొలిపాడు సాయంత్రము విప్లవకారులు బిమ్మగడ్డవెళ్లిరిని వెలిపెను అక్కడకు పోవుసరికి మైదుమాముగా రమ్మపాలెముగల్గి నాన్ను రని తెలిసెను.

గవర్నరుగారిని వెంటసరికి రాజుగారికేము నుండి అరకంటకము పెద్దగడ్డపాలెముపట్టు పోయిరి బానుగారికి తెలిసెను. ఈగ్రామమునకు మైలులోపుల స్థలమంతయు సదుగానుండును, అందరమైలుమాత్రము ఎత్తైనచేనుతోను, చింత చెట్లతోను కప్పబడియున్నది. మిగతేలములు బయలుగానున్నది. మేము బయలులోనికి పోవుసరికి కనులనుండి మామై నోక తుపాకి ప్రేల్చబడినది. వెంటనే మాలో ముందువారు జవాబు నిచ్చిరి. అంత విప్లవకారులకుంపు గ్రామమునకు దూరమునుండి కొండప్రక్కను దాటుచుండుటకు వరుగిండు కనబడినది మా సేనయంతయు వారిని వెంటదించెను. గాని వారు ఒకగడ్డలో నశ్వములైరి. మేముక అరమైలు వెళ్లుసరికి ముందుండినా, కుడిప్రక్కనుండియు గూడ తుపాకులు విసరచ్చెను. ప్రక్కనున్నవారి వెదుర్కొనుటకు కొందరిని ఆమిది మేము ముందు నకుపొయిరి. కొంతదూర మేగురికి తత్వప్రకటనవారు తుపాకులుగానున్న జాత్రెన యొకగడ్డలోనికి పోయిరి. వచ్చినవారి నోకి, కొంతఅస్త్రము విడిచిరి. వారిలోకొందరు కొన్నిగుట్టులు దాటి చేరావాలములో దాగియుండిరి. ఇక్కటి కొకమైలుపరు గత్తుటచే చాల అసీయుంటిమి. ఇట్టిసమయమున ఎవరైనపు నుండి తుపాకులువిసరచ్చెను. 300 గజములు వెనుకకు వారి గుంపు కనబడినది. చాన్సలీగారు కొంతసేనతో వారి వెదుర్కొనుటకు పోయిరి. బానుగారు ముందునున్నవారిలో పోరునుండి. కుడిప్రక్క వారి వెదుర్కొనుటకు వెనుక వారివారు తిరిగి వచ్చి ఫిర్యాదుదారులు 200 గజముల దూరమునకు పోయి ఆద విలోంఁడియున్న కొండలలోనికి వెదరిపోయిరి తెప్పిరి. బాను గారి జతుమునా పెద్దతుపాకులకు ప్రేల్చి పొలములో నున్న వారిలో తుపాకుల ప్రేల్చువారి సిద్ధిరి జంపిరి. చాన్సలీగారు తిరిగివచ్చి ఎడమవైపుకత్తులు వెదరి అన్నివైపులకు పరుగిడిని దెల్పెను. అంతరి తమములవారు గలసి ఎదురుగాపోయి పొలములోనున్న పితూరీద్వారకు తిరిగిరి. వారంతట 50 గజముల దూరముననున్న కొండబిడ్డనుకుపోయి నిలచిరి. గాని మేల పెద్దతుపాకులకు ప్రేల్చునే వెదరి కొండమీదనున్న యదవి లోనికి పారిపోయిరి.

విప్లవకారులు అక్కడక్కడ వారి వెనుకనుండి ప్రక్కల నుండి కొట్టుమంటెదారు. ముందునున్నవారు లెప్పించుకొని బలమైన స్థానమునకు చేరుటకు సదుయములు గలగజేయుంత యెట్టుచేసిరి. గాని ముందున్న సేనలు బహు వేగముగా వెంటబడి అట్టివిను కలగనియ్యలేదు. బానుగారు కొండబిడ్డనుకు వెళ్లిని విదగ సర్వకొని కొండవెనుకకు కారంభించెను. కొంతదూర మేగు సరికి కృష్ణదేవిపేట ములవాడు ఆయధుసహితుడై దొంకెను. విప్లవకారుల సర్వదీ కనుబడలేక, అప్పటికప్పుడే వారు యెట్టు ప్రక్కలను చిన్నకుంపులుగా వెదరిపోయి పెద్దగడ్డపాలెము చుట్టునుండు కొండలవెనుకనుండిరి. ఇక వారిని వెంటదించిన లాభములేదని బానుగారు ఆయధులను వెదకుటకై గ్రామమునకు తిరిగివచ్చిరి. విప్లవకారులు విడిచిపాలములో 2 పోలీసు చిన్నతుపాకులు, 250 రాడ్ల మందునుండు, 3 కత్తులు, బయ్యెట్టు రాజుగారి స్వంతకత్తులు గలిగిన 1 పాణసంది దొరకెను.

తమసేనలు చాలాత్వముగా వెలగెను. అందులకునే నచ్చుమలేమియు కలగకుండ గడచిపోయెనని బానుగారు తెలియ జరిచిరి.

స్వీనిగారి చర్య

బానుగారికృత్తాంతము తెలియగానే తక్షణమే ఫిర్యాదుదారులను వెంటదించటని యందుని స్వీనిగారు తెలిఫోను ద్వారా తెలిపిరి. సేన కృష్ణదేవిపేట వచ్చుసరికి ఆగుటని జవాబునిచ్చిరి. బానుగారు చేరినవెంటనే సేన కృష్ణదేవిపేట చేరిరి. అరకంటలో స్వీనిగారు యాదిగుర్రుల పోగొనబడిన సేనతో మోటారుబండ్లమీద బయలుదేరెను.

కీనిగారు, ముఖేదారు కణితు, బహదూరు కేశవనాయకు, పరమేశ్వరన్నాయకు, పార్వంతు శివసేనగారు, 57 యంతర బహుములు.

బండ్లకు గోలగొండవద్ద నిలిపి బానుగారు సమరము జరిపిన స్థలమునకు పోయి స్వీనిగారిసేనతో చుట్టుప్రక్కలమంతయు

వెదకిరి. ఒకతేకవారికుపాకి, కొన్నిగజముల తెలిఫోనుగ కన్న మలేమియు దొరకలేదు. సాయంత్ర మగుసరికి ఫిర్యాదుదారు పోయినవైపు వెంటదించుటకు నిశ్చయించిరి. పగలు ఫిర్యాదుదారు కొండమీదకుపోయిరిని దెలిసి స్వీనిగారిసేన ఆ కొండ వెళ్లిరి. కొంతదూర మేగురికి చీకటి యధికమగుటచే చాల కష్టమువై నడచిరి. కీనిగారిని తమనడుకున్న కొలదిసాయములతో వీలగుసంతి త్వరగా వెనుకనుండి రమ్మరి, స్వీనిగారు కొండవికర నున్న గొల్లపురమును గ్రామమునకు పోయిరి. కీనిగారుగూడ వెను వెంటనే వచ్చిరి. గ్రామమంతయు నిర్మాణమున్నమై తలుపులువేసి యుండెను. స్వీని గారును, పడికరుగారు, ఒక నీసాయి, ఒక యింటిశిలుపును పగులగొట్టి తెచ్చిరి. వెంటనే యొకపిల్లి నీసాయి మీదబిడ్డచేతిపై రక్కెను. ఇదియొక శుభకృత్యముగా నలంచుటచే సేనకు నుత్సాహము గలిగించెను. చంద్రోదయమునకు వాగ్రామములోనుండి, వెన్నెలరాగానే బయలుదేవరిరి. గ్రామములందరు కొండమెజకును భాగినట్లు తెలిసికొనిరి. ఈదయము తుపాకీ భయము వినగానే వారు భయముతో గ్రామము విడిచిరి. ఫిర్యాదుదారు యెప్పుడు నాకొండవైకి రాతనిని దెలిపిరి. గాని ఆయధు సహితులైన కొందరు లింగపురమువైపు పోవుచున్నట్లు తనభావ మరది జూచెని యొకడు దెలిపెను. ఆగ్రామమునుండి లింగపుర మున కొకటి, లమ్మకొంగికోకటి, రెండేవారు గలవు లింగపురము ధారకొండకు దగ్గర నానుండి ఫిర్యాదుదారులకు చాల సులువాయు మగా నుండును. కనుక వారు లింగపురమునకే పోయియుండు రని దలచి స్వీనిగారు సేనతో నటకు వెళ్లిరి. ఘాట్లపై యొకడు దిగుడులలో నడచుటచేతను, అక్కడక్కడ నీరుతగులుచుచేసెను బహుప్రయాణపడి రాత్రి 11 గ లింగపురము చేరి. ఆ గ్రామము నందుగూడ యిరువురుతప్ప మరెవ్వరును లేరు. ఫిర్యాదుదారు 80 మంది యాగ్రామమునకు ప్రాంతములమధ్య చిక్కునకు నీటిమార్గమున నున్నారని వారింట్ల తెలిసెను. సేనలు అట్లే పడు 100 గజముల మేరవోయి ఎడమవైపునకు నీటిమార్గమున పోయిరి. ఫిర్యాదుదారు గస్తీచేయుచున్న స్థలములో బ్రవేశించిరి. వారు యెంతమంది యుండినో తెలియదు. అక్కడనుండి యిద్దరు గ్రామమువైపు పరుగిడిరి. ముఖేదారు పడికరుగారు కొంతదూరము వెదకుచుపోయి ఒకమంట కనబడినదయ్యి, బహుళ వారు తండుకొనుచుండు రనియు దెలిపెను. గాని దిమ్మ చీకటిగా, పెద్దరాళ్ల మధ్య నీటిమార్గమున కిరువక్కల నున్న ఎత్తైన కొండప్రక్కలకు, మల్లీకుదాటి ఫిర్యాదుదారు మధ్య మకామున ప్రవేశించుచు యేమిచేయుటకు వీలులేదని స్వీని గారు తలంచిరి. కీనిగారిని యింపురు జవాబులతోను 15 జవాబులతోను ఎడమప్రక్కనుండు కొండప్రక్కనుండి రమ్మరి నియోగించెను. పడికరుగారు, 10 మంది జవాబులతో కుడిప్రక్క నుండి వచ్చెను. స్వీని గారు, పార్వంతు శివసేనగారు మిగత సేనలు నీటిమార్గము నుండునది వెదకిరి.

కీనిగారి పక్షము బహువేగముగా కొండప్రక్కనుండి నడచి ఫిర్యాదుదారు స్థానమునకు వెనుకనే నీటివైపు తిరిగి. బాను గడ్డలో ప్రవేశించినవెంటనే పితూరీద్వార వారివై తుపాకుల ప్రేల్చి. అప్పుటికి స్వీనిగారు నీటిప్రక్కనుండి వచ్చి మంట యున్నస్థలమునకు చేరి యేమిచేయుటకు నాలోచించుచుండిరి. తుపాకీకట్టును విసడగానే ముందున వారికెను. ఇప్పుడు అన్ని జక్షములవారు యుద్ధములో దిగిరి. అంతయు ముగియుసమయ మున స్వీనిగారు కీనిగారిని కలసిరి. బహదూరు కేశవనాయకు నకు మోమైదెట్టు తగిలెట్టుకు ఒకగుహలో కొందరు ఫిర్యాదుదారు దాగినిరయిరి కీనిగారు తెలిపిరి. తుపాకులు ప్రేల్చుట 1 కంటలో ముగియగానే, పితూరీద్వార గ్రామమునకు త్రొవలో కాచియుండురేమో యని భయపడి స్వీనిగారు సేనలను దిగ్గి రమ్మరి అజ్ఞాపించెను. కీనిగారు, పడికరుగారు వీలగుట వెంటను గుహలోనికి చొరనిచ్చిరి. అందుండి యొక ఫిర్యాదుదారును బయలుపడెను. దీనితో శమరము ముగిసెను. ఫిర్యాదుదారులను నుకగా కొన్నికలములు కనబడినవి. చాలఆయధుములు మంట గుండు దొరకెను.

ఒకనీసాయికి వెదవై గాయము తగిలెను. మరునాడుదయము యుద్ధస్థలమున వెనుకగా రి ఫిర్యాదుదారు కలములు కొన్ని ఆయధుములు, మందునుండు కనబడినవి. పడికరుగారు కలములవద్దనుండి కొంతదూరమునకు రక్తమువాడెను కనబడినది. కనుక యొక కొంతమంది గాయములు బడియుండురని తెలియ మున్నది.

స్వీనిగారు యాదిగుర్రులిరి తెలియజరిచిరి:—కీనిగారు ఫిర్యాదుదారు వెంటదించి వారిని నీటిమార్గమునకు తరిమిరి. పడి కరుగారు కొలదినుండిలో వారిస్థానము లన్నియు వెదకి తెలిసి కొనిరి. కనుక ఫిర్యాదుదారు నాటాత్తుగా వెదుర్కొనుటకు

వీలుగలిగిన. ఫిర్యాదులు పరిశీలించి మధ్యవర్తిత్వము వహించి తుది తీర్పును ప్రకటించిరి; ఇంక నూటిగాడుగలవారు, ముఖ్యముగా కలెక్టరుగారు, కీసీగారు, కలెక్టరుగారు, గుర్జురా గారు చూపిన సామర్థ్యములను జేయును గలిగెను.

మరుచటికినను కీసీగారు, బానుగారు, కోల్లూరు గారు, కొంతసేతో ధారుకొండ వెదకిరి గాని విప్లవకారుల జాడ లేనియు కనుబడిలేదు. కొంకూరు ఘాటిలదిగునండి జేత మారువలకు బోయి గాని ప్రయాణము వృథా అయ్యెను. ఎంత మందిని పంపి ను విప్లవకారుల సమాచారమేమియు తెలియలేదు. వైదీలిచ్చిన వాజ్ఞానులకారము రాజు, గాను పొదనలు, ఎదుపదాలు మిగతా ఫిర్యాదలలో దొంగల స్వీనీగారిలో సురక్షము ముగిసిన మరువాడు ధారుకొండలో నితరులచేతనివలనను దాగినిని తెలియచున్నది. మరుచటిరాత్రి కొంకూరు అడవికి బోయి వగలంతయు నచ్చుట నిలచిరిని దెలిపెను. ఇట్లు రాత్రిలో నడుచుచు గ్రామస్తుల కనువడకుండా తేదీని కొయ్యాయక కులజీవాటి మరణభీషణము పోయి. వారు మిక్కిలి భయపడి ముబారు పెనుమలపాలిజను సాధ్యమగునంత దూర ములో ను దుటకు నిశ్చయించిరి. కనుక మతము భీషణము, గుర్జురాధరకొండ మధ్యనున్న మారుమూలస్థలమునకు బోయి ఒక మామూలకు దాగియుండిరి.

తే 14 న సవరించుట గ్రామవాసులు ఒకటసాకి రి రాష్ట్ర మందుగుండుతో నున్న ఫిర్యాదదారుని బట్టకొనెను. తే 15 న గాయములు బడ్డవానిని, మరియొకరి కొండర గ్రామ స్థల కొటపాలెమకడ కట్టకొనిరి.

క్రిస్తునువలకు యింతే పట్టుబడెను. అడ్డతిగలవద్ద స్థా నము నెత్తివేసి చాలసేలను తమజిల్లాలకు పంపివేసిరి. ఫిర్యాద దారున, ఆయుధములను బట్టితెచ్చిన బహుమతు లియ్యబడనని యెన్ని గ్రామములకును ప్రకటన జేసిరి.

ఫిర్యాదదారు చెదరిపోయిరినియు, చాలమంది రాజును కడవి గ్రామములకడ దాగినున్నారనియు విదమైనది. వారు నిరాయుధు లైనను, గ్రామాధికారులు బాగుగ సహాయ బడకుండుటచే యెక్కువమంది కట్టుబడలేదు.

తే 26 వరకు ఎట్టిసమాచారము తెలియలేదు. 30 మంది ఫిర్యాదదారుగుంపు గంకన్నదొర నాయకత్వమునకు కాకమాన గ్రామములు లూటీజేసి గుర్జురాధరకొండకు మధ్యనున్న నెల బర్రి, కొండర కట్టెపువకు పోయి రని తే 26 న సాంధ్యగారు చింతపల్లెనుండి తెలియబరచిరి.

1928 జనవరి 1 తేదీని పి. లక్ష్మయ్యయన మరియొక ఫిర్యాదదారు గంకన్నదొర గ్రామవాసుడిచే కట్టుబడెను. 4 తేదీ నేను స్వీనీగారిలో చింతపల్లెకల్లి సాంధ్యగారిని కలసికొం డిని. సాంధ్యగారికి మరేమియు సమాచారము తెలియలేదు. గంకన్నదొరగారిలోనున్న ఫిర్యాదదారు నూడెను, పెద్దలస వారు. వారు ధరకొండలో నెంకలమైన నుచును.

గ్రామములు మారదూరముగా నుండుటచే నెట్టిసమా చారము దెలిసి నుట కనకాళములేదు. ఇంక నా ప్రదేశముం తయు వెదకి వారింపు యెక్కువ నున్నను కనిపివేయుటకు నిశ్చయించితిమి.

ఈదిగుల యేర్పాటులు జేసితిమి.—1. హ్యూమగారి సేన గూడెముబోవును. నెం 1 కంపెనీసేన రాగానే ధరకొండ కేగుదురు.

2. కోల్లూరుగారు నెం 1 కంపెనీతో తే 5 న పెద్ద వలసపోయి, 6 తేదీన గూడెముబోదురు. అక్కడ కింగుగారు కలియుదురు.

3. స్వీనీగారు బానుగారు నెం 2, 3 కంపెనీలతో కృష్ణ జేపేట కొయ్యూరుమీదుగా రావలయు పోవుదురు. స్వీనీ గారు ఎట్లొండమట్టు వెదకుదురు; బానుగారు మతం భీషణము, గుర్జురా యెట్టునున్న కొండలవెదకి హ్యూమగారిని కలియుదురు.

4. కృష్ణజేపేటలోని వాయువార్త సామాను రాజనో మంగిలో నంచబడును.

తరువాతదెలియు సమాచారమునుబట్టి యాయేర్పాటులు మారుచుండును.

తే 8 న గంకన్నదొరతోనున్న గుంపు మరణభీషణ ముకడకు నున్నట్లు దెలియవచ్చెను. తే 4 న గాను మల్లవ్య యిద్దరు ఫిర్యాదదారుతో నేలంగి వచ్చెను.

గంకన్నదొరతోనున్న గుంపు మరల సరగుధాకొండ లకు వచ్చెను. మల్లవ్యతో నున్న వారు ఫిర్యాదదారు పెద్దగుంపు లొనుండి కంపెనీదీసియు దెలిపెను.

ఈ సమాచారము దజువు చేసికొనుటకై స్వీనీగారు నెం 2, 3 కంపెనీలతో రాజనోమంగి వెళ్లిరి. నెం 1, 3 కంపెనీలు పెద్దలస, గూడెములకడ కాచియుండిరి. తే 11 న స్వీనీగారు రాజనోమంగి తో అమ్మిలేకులకడ మరియొక ఫిర్యాదదారు కట్టుబడినట్లు తెలియబరచెను.

సాంధ్యగారికి జ్వరముగా నుండుటచే వార్తనునకు 12 తేదీని పోయిరి.

తే 16 న ఫిర్యాదదారు పెద్దలకు కంతయు కరుగుధాకు రాతేదీని దెలిసి స్వీనీగారు నెం 2, 3 కంపెనీలతో తే 17 న బర్రిమిడికి వెదకిరి. బానుగారు రాజనోమంగిలో నేలను గలసిరి.

తే 19 న స్వీనీగారు వులిగుంట చీడిపా లెనునకు వచ్చి రి. త్రోవలో నీకలేక చాల అకష్టపడిరి.

ఆ లోజుననే హ్యూమగారు ధరకొండ చేరుకొని కల మూరుకడ కొన్ని గ్రామములలో ఫిర్యాదదారు గుంకడిని దెలియ బరచెను. కాని తే 21 వరకు విశేషమగు సమాచారము దెలియ లేదు.

దీక్షించు తే 6 నుండి రాజు సమాచారము దెలియకుం డుటచే నతడు పారిపోయెనని దలచిరి. కాని తే 21 న గాను పొదనలను గూడుకొని 25 నుండి గూడెముకడ నున్న సంగ తి వచ్చెను.

గూడెముకడనున్న కింగుగారు ఫిర్యాదదారుల కొన్ని గంటలలో తప్పిపోయి ఎట్లెక్కడ వెళ్ళి వెంటించెను. తే 22 కింగు గారిలో కోల్లూరుగారు కలసిరి. కాని ఫిర్యాదదారు జాడ తప్పిపోయిరి. 23 తేదీని సోకల్లలో ఫిర్యాదదారు నుట్టు దెలిసి కింగుగారు కోల్లూరుగారు వెళ్లిరి. కాని అచ్చటకు బోవునట్టి ఫిర్యాదదారు తే 24 న బాలరేవుబోయి, పునసూరు ఘాటిమీదు గా మంపబోయిరిని తెలిపెను. మరు వారిరి తప్పిపోవుటచే తే 27 న కొయ్యూరుకు తిరిగవచ్చిరి.

స్వీనీగారు తే 28 న సామర్లకొటమీదుగా రావలయు నుండి నర్సపల్లి వచ్చెను. బానుగారికంపెనీ అడ్డతిగలకు బోయె ను. కింగు, కోల్లూరుగారు కల సహాయార్థమై కీసీగారు ఎట్ల కొండ వెదకిరి. హ్యూమగారు తిరిగి గూడెమురావలసని అజ్ఞా నించిరి వరకునూపాలెమకడ గ్రామములు 1 పెద్దపాకితోను రి రాష్ట్ర మందుగుండుతోను ఫిర్యాదదారు పి. రామయ్యను కట్టుకొనిరి. తే 25 న కంకలగుల ఫిర్యాదదారుకొడు, మోచే తిని గాయము దగిలి, తనభార్యచే కృష్ణ జేపేట కేటడెను. అక్క డనుండి నర్సపల్లిం వైద్యశాలకు బంపిరి.

స్వీనీగారు 24 తేదీని కృష్ణ జేపేటకు, 28 తేదీని కొయ్యూరుకు వచ్చిరి. పీటన్నగారిని, ప్రగమసేనను ఎట్లకొం డలోనుంచి కీసీగారు కొయ్యూరుకు వచ్చిరి. హ్యూమగారు ఫోర్సుగారు గూడెముకువచ్చిరి.

30, జనవరి 1928 (-) ఇదిగోకు దొంగలూరు గ్రామం వాయ దుగ నుండిన మరియొక ఫిర్యాదదారుని దొంగలూరు గ్రామ స్థలం కట్టుకొని చింతపల్లెకు దెచ్చిరి.

ఫిర్యాదదారు మంపకుండి దక్షిణమునకు కిరాయివలకు బోయిరిని దెలిపెను. వారు కాగుల్పొండలోనో, సరగుధా కొండలలోను యుండునని స్వీనీగా రనుమానించిరి.

బానుగారు కలసిరి, కింగుగారు లాద్రిడికి, కోల్లూరు గారు సరగుధాకునుబోయిరి. పూర్తిగాకొండలన్నియు వెద కిరి. గాని యెవ్వరునుకనబడులేదు తేదీ 4 వరకు యెట్టిసమాచా రము దెలియలేదు అనాడు చింతపల్లెనుండి మార్చినుగారు రాజు ఫిర్యాద దారుకడరితో గూడెముబోయియు వాయువార్తనిచ్చెను.

ఇవన్నెక్కడజనరలుగారు రాగానే 4 తేదీన స్వీనీగారిలో వాలోంచిచుటకై కృష్ణ జేపేట బంపిరిని, పరిశీలనలు బాగుగ వాలోంచి యిదిగురితని జేతు నుద్దేశించిరి.

- (1) కోల్లూరుగారు కరుగుధా నుండికృష్ణ జేపేట వచ్చి, కింగు నున్న రెండుసేలతో కరకుపాలెము ధారు కొండను కాచుకొని యుండవలెను. (2) కింగుగారు లాద్రిడి నుండి కొయ్యూరువచ్చి 2 భాగముల సేనతోను 1 వాయువార్త సామానుతోను యుండును. (3) బానుగారు సమసేనతో జడ్డంగి అడ్డతిగల కొటమీదుగాపుల్లంగివెళ్లి గుర్జురాకొండలమీద నుండి విచ్చుటలను కాచియుండవలెను. కాని బానుగారు పుల్లంగిరాతే మరణభీషణమువద్ద నుండిరి. (4) మిగతాసమ సేనలో ఛార్మలీగారు రావలయు మీదుగా గుర్జురాబోయి మరణ భీషణమువైపు కాచుకొని యుండవలెను. బానుగారిని కనిపెట్టు చుండవలెను (5) పీటన్నగారు ఉలిగుంటకడకు (6) ఫోర్సు గారు మ రి పా కల వద్ద నుం డు లు.

(7) హ్యూమ గారు గూడెముకడ ఫిర్యాద సేనలో నొక కాఖును పెద్దలసకడ నుండును (8) స్వీనీగారు, కీసీగారు నెం 2 కంపెనీతో ముఖ్యము కొంకూరులోను వాయువార్త సామాను తోను, ఘాటిపై పోవుదురు. ఫిర్యాదదారుగూడెము కనుబడిగా నె వారిని వెంటించి తమ సేనలవైపు తరవవలెను.

ఈవిధముగ సేనలు ఒకటిగా నొకటి సహాయకరముగా నుండును. కొండలనుండి వెదకి ముఖ్యమైన మార్గము లన్నిటి కడ్డుగ నేరమున్నది. స్వీనీగా యిదిగంట వలెనే విప్లవ కారులను వెంటించుట.

పెద్దలసలో నుండిన హ్యూమగారు, ఫిర్యాదదారు కొన్ని గంటలలో గూడెముకడ తప్పిపోయిరి. కొంతమంది గ్రామ వాయువు గ్రామవాసులు విప్లవకారులకు లసలనిచ్చి వారి సమా చారమేమియు బయటకు రావలయునట్లు చేయుచున్నారని గుర్తె రింగి వారిని ఖయరుచేసిరి.

రాజనోప్పిగానుంటున్న తే 9 వరకు నేను చింతపల్లె వెదకి లేవంటిని తే 19 న స్వీనీగారిలో చింతపల్లె కల్లి గూడెము నుండి తే 11 న వచ్చిన యితరులతోగూడ వాలోంచితి కా ముఖ్యస్థానము పెద్దలసకు మార్పుని అన్ని వాయువార్త సామానులను పనిలో నుండుటకు నిశ్చయించితిని.

అందులకై యిట్లు అజ్ఞల నొసగితిమి:—

- (1) తిరిగిని యేమనియురాగానే చింతపల్లె స్థా నమున వైద్యశాల, వాయువార్త యేర్పాటులతో పెద్దలసకు మార్పు వలెను. (2) చింతపల్లె వాయువార్త సామానుకు తగిలియున్నది. పెద్దలసనుండి పంపిన తక్షణము కొయ్యూరుకడ నున్న వాయు వార్త సామాను గుర్జురాకడ గావలెను. (3) నర్సపల్లిం వాయువార్త సామాను కృష్ణ జేపేట కొయ్యూరుమీదుగా ఉలి గుంట, చీడిపాలెము రావలెను. (4) 4వ వాయువార్త సామా ను స్వీనీగారి వెంటనుండును. ఈవిధముగా ఒకవరుసను వాయు వార్త సామానులుండి సేనల నొకదాని నొకటి సహాయపడు నట్లు చేయును.

ఇదివరకు చేసిన యేర్పాటులు యీ దిగుర మాన్యుటతో నుండును.

(1) ఫోర్సుగారికి బయలు కీసీగారు మరిపాకల వెళ్ళు దురు. స్వీనీగారు హ్యూమగారినికాని, తే పొచ్చుగారిని కాని తమ వెంట సము కంపెనీసేతో తిరుగబోదురు.

(2) పెద్దలసలో నిప్పు దున్న నేకాభాగము హ్యూ మగారిని గూడెముకడచేరును.

అప్పుడు కీసీగారు తన కంపెనీలో నితరభాగమునకు, ఉని గుంట చిడిపాలెమునకు చేరువగుండును. ఆ ప్రదేశమును బాగు గా వెలిస హ్యూమగారు, తే, ఫోర్సుగారు స్వీనీ గారిలో నుండురు. స్వీనీగారికి బోదససామాను నర్సపల్లింనుండి వచ్చును. ఇతర సేనలకు ఏలేక్కోమునుండి, అడ్డతిగలనుండి వచ్చును. ముఖ్య పాకలకు గూడెమునుండికంటె చీడిపాలెమునుండి వచ్చుట దెచ్చుట నులభముగానుండును. నర్సపల్లింనునుండి సామాను బడ్డవై సరిగా రంపొలుఘాటిదిగునకు వచ్చి, అక్కడనుండి ఏనుగులవై పెద్దలసకు వచ్చును. స్వీనీగారిపక్షము గుర్జురావైపు బోయిన అడ్డతిగలనుండి కంటసామానులు వచ్చును.

తే 14 న నేను మార్చినుగారిలో పెద్దలసకు బోలిని. గుర్జురా వాయువార్తసామానుల దప్ప తక్కిన వన్నియు సిద్ధ ముగా నుండెను.

తే 14 న చింతపల్లెకు 5 మైళ్ల లోనున్న కంకనరి కిద్దరు ఫిర్యాదదారు ఆయుధసహితులై వచ్చిరి. అదినమే గారు మల్ల య్య, లింగన్నదొర, అన్నవరమునకు 2 మైళ్ళు దక్షిణము నున్న ఎట్లెక్కడలో కనుబడి. జల్లయ్య యెక్కువను రాజు తోనే యుండును గ నక రాజు కొంతమందితో ఆచేరువకు దాగి యుండును కీ సు గారు వెదకిరి కాని నివృత్తియొనన మయ్యెను. కంకనరి వృత్తాంతముయొక్క రూఢిని దెలిసికొనుటకై వెదకిన జమాన గాను గంకన్నదొర యెందుడదాముతో 15 మంది ఫిర్యాదదారు తే 11 న కాలాయి వచ్చిరిని దెలిసికొనెను. వారు కాలాయి, కోమంగి మధ్య నున్న కొండలలో బసజేసిరి. ఆరుంటే తే 15 న లోతు గడ్డవచ్చిరి. బ హుళ, ఏలే తే 15 న కంకనరిమీదుగా వచ్చియుండురు. లోతు గడ్డనుండి తే 20 న బంకలస, తే 21 న లక్ష్మీపురం, తే 22 న బలకము వెదకిరి. అక్కడనుండి కొరకొండవైపు బోయిరి.

హ్యూమగారు లోతుగడ్డకును, జమదారు రాములు జమనపల్లి, లక్ష్మణింగికును వెదకిరి. కాని ఫిర్యాదదారుగూర్తూరి గా తప్పిపోయిరి. తే 14 స్వీనీగారు, ఫోర్సుగారు హ్యూమ గారు కంకనరేను గుమ్మడికొండ ఫిర్యాదదారును వెంటించి పట్టు

కొనిరి. వారు అవసరములకై కృషిచేయుచు వివిధ వర్షానికి చాల చిక్కియున్నారు. ఇతరులుగూడ చాలమంది యిట్లే యున్నారని తెలిసిరి.

19 తేదీన గోరేపల్లెకు యితరులు మువ్వల పూటి దిగువ ఫిరారువారు, కృష్ణదేవిపేటకు 4 మైళ్ల దూరమున నున్న కొత్తల్లిపల్లి, ఛాద్విరుగార్చుటకు వచ్చుచున్న పొర పొరయిరి.

ప్రభువీరుగారు 8 గ్రామములను, 10 మంది గ్రామములను ఫిరారువారు బలవిచ్చి తప్పకమాచారమును దోషించుట కీర్తిచిరి.

వై సమాచారమే మాకు పూర్తిగా తెలిసెను. ఇటువైచి పట్టకారులు పూర్తిగా నభ్యుక్తులైరి.

మాసేనలు తనకుంపును ఎల్లప్పుడు వెంటబొందుకొని రాజు అదరిపోయెను. అతను వల్లయుత్తరము, ఇరుగు కొండలలోను గూడెముకొండలలో దాగిపోయెను. గంజువొండలో నిలియును మా సేనల స్థానముల కిప్పించుటకు కుప్పించెను. వారు రాత్రులం జే సంచారముజేయుచు బయటపడకుండ దిగునుండిరి. 2 నక 27 తేదీన కృష్ణపల్లెను వచ్చి ఏన్నీ కవిమారు గాంతో ప్రకరించి యీ దిగువనదేశము ప్రాసించిరి.

పూటల దిగువగ్రామముల ఫిరారువారుగారు రాజు గారిని నిడిచిరి. వారు తిరిగి రాజుపేరునను జేసినాడని లేవు. ఇద్దరు, ముగ్గురు దిక్కు నిలియులందరు నిరాయుధులు గనుక గ్రామములచే నులభముగా పట్టుకొందురు. ఆయిథిహి తుల్యులవారు గూడెము, పెద్దవలస మతాలవారు మాత్రమే 25 మంది దరిద్రులుగానుండురు. వారికి 12 కుపాపాలకుమిచ్చి యుండెను. అందు రెండు పట్టుకొనవారికిందండి పోయి. 200 రాక్షసుల మందుగుండు యేమాత్రము మించియుండును.

ప్రభుకము నిలియున్న గుంపులో రాజు, గామ సోదరులు, ఎండుపదాలు, 4 రు ను ఖ్యు అన్నానమాట నిక్కము కాని రాజునకు ప్రజలలో పలుకుబడి పోవుచున్నది. ఇప్పుటి కా ప్రజలకు మునిడిచి పోయి యే యుండను లేకున్నను యింకామందు పోవును.

ఎందుకదాననకు పెద్దలలో కొంచెము కలకలబడి గలదుగాని గామసోదరుల కేమాత్రములేదు. ప్రజలకు వారియందు భయము అవచ్చుముగను. ఫిరారువారుగారు నికముం దెక్కను నహంకారము. ఆయిథములు మందుగుండుగూడ లభించెను.

ఇప్పుటి ఫిరారువారుగారు సమముగా లగరాయి గుంపు నకు సరిపోయి యున్నది. కృష్ణము ఇంకామందు విప్లవముగ కరిగింకబడెను. 2 నక ఈ కరిగింకబడుట యితర్యములతో నిలిసిన యిచ్చుటనుంచుట యితర్యకమా అనుభవ్యము గలదు. అవత్యకలేదని నే దలంచెను. ఏనన్నీమిమనకుగాని వాతో నేకీభవించుచున్నారు. తే 6 దిక్కులనుండి ఫిరారువారు నులభముగా వారలని స్థలములందే, పెద్దవలస, ధ కొండ, గుర్రెడు, మత భీమకరులు కొండలలోనే గంచరించు చున్నారు అట్టిపలములలో వాచ్చిగుంపు గ్రామముల కగడకుండ బహు మేమున గంచరించుట. అట్టియెడ తిగ భోగిట్లా తెలియనిది, గ్రామముల నహంకారములేనిది, యింకను రెండింటినిన బున్నను లాభము లేదు. అదృష్టవశమున పట్టుకొనెదలెను గాని, తేవున్న యీ దాగుడుముకలకలకంక ముండెను.

గ్రామముల గ్రామములనులను మైచుచేసిన నాటనుండియు గ్రామములలోనివారి చరిత్రమారిగాని ఫిరారువారుగారు పట్టుకొనెటకు తిగింకనహంకారములేదు. పూటలవైచు గ్రామముల విచ్చివియు నిడిచిగా నుటచే సహాయము చేయలేకున్నను సభ్యులగుట. కాని దిగునున్న గ్రామములు సహాయపడకుండుటకు కారణములేదు నిరాయుధులైన 30 మంది తమ గ్రామములకు దాగినుండు యిన్ని గ్రామములవారు పట్టుకొనలేకుండు రనుట చాల అభ్యుత్తిగానున్నది మతాలవారు గ్రామములను గ్రామములలోనివారు ముఖములచేసిన ఫిరారువారుగారు పట్టితేగలరు. వారికాభ్యుత్తిగల గూడెముకేమనలేకన్న అదనపు పోలీసుకలముల నాప్రాంతములెట్టి, వాటిఖ్యులను గ్రామముల నుండి కనులుచే యెదలెను. అదనపు దిక్కులు యీ దిగువన నుండవలెను.

అదనపుదళమునందు 800 మంది యుండవలెను. అందు 100 మంది 'నానకమిమన' ఉద్యోగులు కొర్రాపట్టిరియు వారును, 200 మంది యిండియను ఉద్యోగులు, నాను కమిమన ఉద్యోగులు యిద్దరికొంపు సేలవారి ను యుండవలెను. బలారి స్పెషలు సేనలు 80 మందికి మించి యుండవలెను. చాలమంది ఉత్తరపు రిజర్వు సేనలు వేలములభిక్తురై చేతబడు నను యాకచే యిచ్చుటకుత్తురు. వారు చాలమన్న పిపాయిలను చేర్చుకొనవచ్చును. అదనపుదళమును తయారుచేయువరకు

2 కంపెనీల మలబారుస్పెషలు సిబ్బందుల నుంచవచ్చును. కొర్రా పట్టిరియు మనస్యమున కలవాలుపడి ముండుచేతగా యువ యోగవడును. తిక్కినసిబ్బందు లన్నిటిని కింగింకవచ్చును.

అదనపుదళము కృష్ణపల్లె ముఖ్యస్థానముగా జేసికొని ను దెను, పెద్దవలస, కృష్ణదేవిపేట కడ 50 మంది చొప్పున సేనలనుంచవచ్చును అదనపుదళము యితర స్థానములకు బంప వచ్చును.

11 జిల్లానూపరింటెండెంటుగారు, 2 కంపెనీలను నూపరింటెండెంటు గారు, డిప్యూటీనూపరింటెండెంటుగారు సరిపోవురు రని కల చెదను. అదనపుదళము నుంచుటకు ఖాయపరిచిన పీదప యాయే కాపాలు వివరము తెలిసింతును.

ఇప్పుటికి ఫిరారువారుగారు పట్టుటకు చేయవలసిన ప్రమాత్నము లన్నియు జేసితిమి. 3 నెలల క్రిందట నెట్టిసితిమి. టి మో యిప్పుడు నెట్టి మున్నాము ఇంకముందు 3 నెలల వరకుగూడ యిట్లేయుండుము.

ప్రభుకము చేయుచున్న రీతిని కార్యములు అవసర మనియు, నిచ్చుయోజనములనియు నేదలంచెదను. అదనపు దళములనుపయోగించినగాని లాభములేదని నే పూర్తిగా విశ్వసించుచున్నాను.

ఈనెలవలకు ప్రభుకమువారు సమ్మతించిరి. ఫిరారు వారు మరల లాగరాయికడ అంతరించి మార్చి 10 తేదీని లూటీ జేసిరి. తే 12 వారిలో కొక భాగము సింగన పల్లి లూటీ జేసిరి. పీదప మరల యిగు పడలేదు. తే 16 న యొక ఫిరారు వారుగారు పట్టుకొని యింకొకని గూర్చి చెప్పెను. అరెండవనాని సింగపల్లెపల్లె నొకరుపోతిమోను రిరొం దుమందు గుండుతోను పట్టుకొనిరి. మరల 27 తేదీని ఫిరారువారు గుండుకడనున్న నుండర కొటను దోచి వాటిగిన్నెపు బోయిరి.

తే 16 న నేను మరరానునకు ఏనన్నీమిమనకు గారికో బోయి ఇంకొకరు జనంబుతో గలసి చేయవలసిన మార్పులను వివరముగా ప్రాసించిరి.

నెలఖరుగారి పూర్తిజేసి అన్ని సేనలను వాటివాటిగల ములకు బంపితిమి.

ఏనెల 1 తేదీని నేనాను జానుగారికి పని ఒక్కరించి యానివేదినను ప్రాయుటై వాల్తేనకు పోతిని. (నేను)

చారీచారాకేమలోని ప్రభు కృష్ణానువాదికికొల్లలో పక్షవాలేము వచ్చుట

అతరు, నెట్టెం 4:— చారీచారాకేమకుదు ప్రభుకము నకుమన వాదించిన చారీచార గాడిగాను (అతరు) మరరా వారు కొల్లందు 21 కేసులో వాదించుచుండగా నాస్పాత్తుగా పక్షవాలేమువచ్చి స్పృహతప్పి పడిపోయెను. స్పాత్తుగ తప్పి యున్ననీతియందే అతడు ఇచ్చుటకు గొనితేబడెను. అతనికి గం పూర్వము వికారించి అవసరమున వైద్యులు వెల్లిరి.

బొంబాయి తానసనసభ నామినేషనులు

కరాచీ నె 4:— కరాచీ కర్తవ్యముపక్షమున కేటకు గారను మరముడి జుర్రెతినిస్థానమున లామహుస్సేక్ అ బ్లల్లా వారూన్ గాయకు మిమమరముడు - అచీ గాయకు మహ మ్మదీయేరీస్థానమునకు దివ్ చంద ఒకా ఎన్. సి మహానీ దుర్గా దాను అద్వానీ, జే. నే. హల్లో గార్లను నిలిచి.

ఒకఖయిదీ, పబ్లిక్ స్పెక్టరును కత్తితోపాడుచుట

కోమిల్లా, నెట్టెం 4:— కోమిల్లా (అస్సామ) లందు, ప్రకాశచంద్ర బోను అను నవేన్ స్పెక్టరు ఈయనమును, జెయిలులందు ఖయిదీల పతేడును కిక్కించుచుండగా, నాగేంద్ర చక్రవర్తి అను ఖయిదీనే కత్తితోమొగమువై పోడుకుడెను చక్రవర్తి, ఒక తెలిసిలెను దొంగిలించెను నేరమునకు కీర్తింపబ డెను. చక్రవర్తి కనకైజేసి, బోనును దగ్గరకుంపునెను. అతడు దగ్గరకురాగానే కత్తితోపాడిచెను. గాయము చాల తీవ్ర మైంది తెలియచున్నది.

తెనాలి డి॥ మునసబా కోర్టులో

తేవుల్ల డి॥ ము॥ కోర్టులో ఫయల్ O. S. 161/23 రు కేసు ప్రభుల వీరరాఘవులు తెలియజేయునది యేమనగా వాది పాములపాటి గోవిందయ్య, త్రివాది దెందుకూరి వెంకట ముప్పయ్య, అయి చున్నారు. నదిను నెలగులో ప్రతి వాది అయిన దెందుకూరి వెంకటముప్పయ్యకు వారి కావలసిన దావానాటినునిమిత్తము 20-9-23 తేదీ వాయిదా జేసివారు. ప్రభుల వీరరాఘవులు పంతులు, వాదిరపు పీదకు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

నెట్టెంబరు 6-వ తేదీ గురువారము

- (1) ధాన్యములు
విధము	బస్తా	మొదలు	వరకు
బియ్యం	బస్తా	మొదలు	వరకు
కుము	తెనాలి	45 గలవి	12-0-0 12-8-0
నెలూరి	డిటా	15-0-0	15-4-0
డిట్టి	డిటా	15-0-0	15-8-0
రాను	రా. 164 బస్తా 1-కి		8-8-0
కుప్పలు		24-0-0	26-0-0
- (2) పప్పు ధాన్యములు
విధము	బస్తా 1-కి 206	ర.	12-0-0	కు 14-0-0
నెలూరి	డిటా		10-14-0	11-2-0
నెలూరి	డిటా		11-8-0	12-0-0
మినుములు	డిటా		18-8-0	15-8-0
జలము	డిటా 164		7-4-0	7-8-0
- (3) నూనె వస్తువులు
విధము	బస్తా 1-కి	కు 15-0-0	170-0-0
నెయ్యం	బస్తా 1-కి	14-0-0	26-0-0
కొండాపురం	జేరు నెలూరిపప్పు	బస్తా 1-కి	55-0-0 60-0-0
యితర ప్రదేశము		56-0-0	58-0-0
జేరు నెలూరి నూనె	గానుక బస్తా 1-కి	కు 125	మిమనూనె 120
అముదము	నూనె బస్తా 1-కి		కు 128-0-0
- (4) చిల్లర వస్తువులు
విధము	బస్తా 1-కి	కు 215-0-0	220-0-0
చాయపము		కు 195-0-0	200-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు)	బస్తా 1-కి	కు 90-0-0	105-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు	నీలిమందు	మజుగు 1-కి	కు 40, 45
కాళవానీ	పాయకట్టు		కు 60, 65
చెల్లము	బస్తా 1-కి	కు 40-0-0	50-0-0
చింతపండు	బస్తా 1-కి	కు 85-0-0	46-0-0
- (5) ఇనుము
విధము	బస్తా 1-కి	కు 84-0-0	85-0-0
పట్టాలు	రథం బస్తా 1-కి	కు 85-0-0	88-0-0
చదరం		కు 89-0-0	50-0-0
- (6) లోహములు
విధము	మొదటి 100 కులంబు	కు 78-0-0	80-0-0 9
బంగారము, కులము 1-కి		కు 24-8-0	25-0-0
కవరము 1-కి			కు 16 6-0
ఇత్తడి బస్తా 1-కి		కు 805-0-0	810-0-0
రాగి డిటా		కు 860-0-0	865-0-0
అస్కా చెక్కరల 1-కి		కు 42-12-0	43-8-0
- (7) రంగులు ఆలిజరైలు
విధము	అవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	కు 220
డిటా		16 డిగ్రీలు	కు 200

హిందీ హాకెటు డిక్షనరీ

హిందీ నేర్చుకొనుట కిది ఒక్కటే చాలును నెల 1 రూపాయ పోస్టేజీతో. మొత్తంగా కొంటే నాల్గోరు రు కమిషన్. త్వరితవేగం. మం. ఆదినారాయణకౌత్రి. అన్ని సాఫ్ట్లలో దొరుకును. అమృతంజన్ ట్రస్టిక్స్. న్యూదాను.

చాకులు - తాళములు
మంగలికత్తులు.
అప్రసాదములచే చేయబడినది. కులమునకు
వెంటనే ధర్మశాస్త్రాలగున ప్రాయము.
బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టయ్య ఆండ్ లాక్ నేగర్స్ etc.
8081
వెదాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫిక్ ఆడెను: "వెంకటేశ్వర్లు" వెదాపురం

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయిని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా. సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ భాషా శాస్త్రము (తెనుగు తెలిసినవారందఱు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటి వాచకము డిట్	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్ర మహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకోముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	1	4	0
సత్యవత్సవసాఖ్యాసము-పద్యకావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని పదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను శేషసారగ్రంథము థక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు వ్యాకర్ణ డిక్షనరీ వెల 1-0-0 సంగీత శమంతకమణి వెల 0-8-0.
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

తేట తెలుగు కావ్యములు

జల్లపంతుల జగన్నాథం పంతులు బి. ఏ. గారు రచించినది. ఆచార్యగోపాలము చదువదగినది. బొమ్మలిపాట మాదిరి సరసరచన. భావము ధృవితము. చిన్న పిల్లలు వేడకతో చదువుచున్నది. కెదలకు నోడకరమైనది. పండితులు మెచ్చినది

1. గాడెలగండము:— ఇది భేషమామక సంగమవర్ణనము. వెల 4 అణాలు.

2. కొండలమండడు:— ఇది 'విక్రాన్తి' అనే గాజయోగి లోకోపకారార్థము కొండను మోసిన వృత్తాంతము. ఇందు వ్యవసాయము, నూలకడకుట, బట్టలు వేయుట మొదలగు వృత్తులు, ప్రజలవసుదల, సవిస్తరముగా మన స్వభావరహితము ముగాను, కర్మములైనవి. వెల 8 అణాలు. వర్తకులకు మంచి కమిషను.

కార్యదర్శి, శారదానిలయము, కర్ణాటక (గంగా జిల్లా)

రత్నపురుష లేహ్యం

గుణవ్యాధులకు, ఇతర కారణములవలన, కలిత శుక్ల వృక్షమును పోషించి బలముకలుగజేయును ఈమాలికా మహిమ తెలియవారుండరు. విశేషించి వ్రాచిన వచనము లేదు. శే 1-8-0 ర 3-4-0 ల. సె. లేహ్యము- అన్ని సె. కో. గులను అద్భుతముగా వదుర్చును. బుడ్డి 1-8-0. కేటలాగులకు చిరము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరి జిల్లా.

వెంట్రుక లే అందము?

రా లి పో కుం డ, జా గ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుడు. ఊడినవచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును. అంతవరకు రానీయవద్దు

నేడే కమినియా నూనెను వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి కోగమార్చును, శిరోమంకర్ష మున్నును, యిది దివ్యవృక్షము వెంట్రుకలు చిట్లుట గానీ, గుర్రుగ గానీ యుండదు. మీ వెంట్రుకలకు మరల యొక్కటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టువలె నుండి మెరయు చుండును.

ఈ కోవాన పే దీనిని తరిమించి చూడుము వెంట్రుకలు యెట్లుబృద్ధిచునో కనిపెట్టుడు

కమినియా తలమూసెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమనిగ జేయును. వెల బుడ్డి 1-8-0 రూపాయ. బి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. ఆర్జీ హోటల్లోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, శేక అత్తరు కావలసినపుడు "టెటో డిల్ బహరు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అధ్యక్షులమైన నివాసముగలది.

కొన్న బుడ్డి 18 ఫంట్స్ 2-0-0	} కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును
దాము బుడ్డి 12 ఫంట్స్ 0-12-0	
దాము బుడ్డి 1-8-0 ఫంట్స్ 0-8-0	

ఇది మంచి అమ్మవారిచెరువైనది. పరస్ అమ్మవారిచెరువైనది దా దొరుకును. లేకున్న, పాలు మేంజింట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 126 155 జమ్నామిశీడు, బొంబాయి.

"A Gate"

నెల్వే ఫిల్లింగు ఫవుంటన్

వేనాలు

రూ. 2-0-0	[డజను రూ. 15-0-0]
గాజు పాళీలు రూ. 0-4-0, డజన్ 1-14-0	
గాజు పాళీల కలములు	" 0-2-0, డజన్ 0-15-0
ఫవుంటన్ వైక్లిష్టులు	" 0-1-6, డజన్ 0-12-0

న రైతులకు డజన్ల మీద మంచినిమిషము. యివ్వబడును.

విక్టోరియా డిపో

మైలాపూరు, మద్రాసు.

అయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

మొత్తమై అనుభవసిద్ధమగు 800 చికిత్సలను తెలుపు సద్గ్రంథము ప్రతిఘంటు నుండదగినది అందరుచేయదగిన మయము 13 1-4-0 885 (2) బి. పి. 0-8-0

అలోగ్యవర్ణనము:— వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పుక చదువ దగినది 13 0-6-0 బి.పి 0-4-0

అయుర్వేదచరిత్ర:— అలోగ్య, వైద్య, కారీర, నిర్ధాన కర్మగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యశాస్త్ర. మారిది యుచితము చందా రూ 2-3-0

పై 3 ని ఏకకాలముందు కొనినవారికి 8-12-0 అర్హ పంపెదము, అయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిచేపి. (నెల్లూరు జిల్లా)